

SEMUSHI

शेमुषी

University News Letter

March-2020 to January-2021

राष्ट्रीयसंस्कृतविद्यापीठमधुना राष्ट्रियसंस्कृतविश्वविद्यालयः

राष्ट्रीयसंस्कृतविद्यापीठस्य राष्ट्रियसंस्कृतविश्वविद्यालयत्वेन केन्द्रीयविश्वविद्यालयस्थानप्रकल्पने अनुमतिं प्रदत्तवद्भ्यो भारतस्य महामहिमशालिभ्यो राष्ट्रपतिभ्यः श्रीरामनाथकोविन्दमहाभागेभ्यः भारतदेशस्य तेजस्विप्रधानमन्त्रिभ्यः श्रीनरेन्द्रमोदिमहोदयेभ्यः भारतसर्वकारस्य क्रियाशीलगृहमन्त्रिभ्यः श्रीमद्भ्यः अमितशाहमहोदयेभ्यः संसदि यशस्वितया विश्वविद्यालयप्रस्तावं मण्डितवद्भ्यः मान्येभ्यः डा. रमेशपोखरियाल"निशङ्क"महोदयेभ्यश्च राष्ट्रियसंस्कृतविश्वविद्यालयः हार्दिककृतज्ञतां वितनोति ।

राष्ट्रीयसंस्कृतविश्वविद्यालयः, तिरुपतिः
NATIONAL SANSKRIT UNIVERSITY, TIRUPATI

A Central University established by an act of Parliament
(Formerly Rashtriya sanskrit Vidyapeetha, Deemed to be University)

Accredited by NAAC (Cycle-2) At A Grade

Tirupati- 517507

विश्वविद्यालयस्य भौतिकप्रगतिः

शैक्षणिकदृष्ट्या भौतिकदृष्ट्या च एधमानः अयं विश्वविद्यालयः महतां तपोबलेन कार्यप्रगत्या च अचिरादेव विद्यापीठात् विश्वविद्यालयत्वेन प्रोन्नतिं प्राप्तः । ऐषमः कोरोनावैश्विकमहासंकष्टकालेऽपि विश्वविद्यालयस्य प्राक्शास्त्र्यादयः नियतपाठ्यक्रमाः, प्रमाणपत्रपदविकादयः अन्तर्जालपाठ्यक्रमा इति विश्वविद्यालये विविधविषयकशास्त्राध्येतृणां संख्या समभ्यवृध्यत । एवं शैक्षणिककार्यक्रमैः निरन्तरं वर्धमानः अयं विश्वविद्यालयः भौतिकसमृद्ध्याऽपि एधमानः अस्तीति न न्यूनता भौतिकप्रगतौ विश्वविद्यालयस्य । प्रतिवर्षं विभिन्नपाठ्यक्रमेषु अधीयानानां छात्राणां संख्या वर्धत इति छात्राणां वाससौकर्ये न्यूनतावारणाय कटिबद्धः विश्वविद्यालयः मान्यानां कुलपतीनाम् आचार्याणां वि. मुरलीधरशर्ममहोदयानां नेतृत्वे श्रीमतां कुलाधिपतीनां नी. गोपालस्वामिमहोदयानां मार्गदर्शने च अत्याधुनिकतन्त्रज्ञानोपयोगेन ५०० छात्राणां निवासयोग्यं १६७ प्रकोष्ठोपेतं बृहद्भवनम् ३३ कक्ष्याप्रकोष्ठोपेतं शैक्षणिकभवनं च तथैव १.५० लक्षलीटर्परिमितजलस्य स्वच्छीकरणव्यवस्थां च लोकाय अचिरादेव समर्पयिष्यति इति समेषां मोदावहो विषयः ।

नवीनच्छात्रावासभवनचित्रम्

नवीनशैक्षणिकभवनचित्रम्

नवीनजलस्वच्छीकरणव्यवस्थाचित्रम्

कुलपतिगी:

२०२० इति वर्षे विश्वविद्यालयं प्रति अनेकान् कार्यक्रमान् समानयत् । विशेषतया भगवतः श्रीवेङ्कटेशस्य कृपाविशेषेण सर्वेषां सहयोगेन च विद्यापीठमिदं राष्ट्रियसंस्कृतविश्वविद्यालयत्वेन समग्रभारते मान्यतां प्राप्नोदिति अत्यन्तमहत्त्वपूर्णविषयोऽयं विश्वविद्यालयेतिहासे । २०२० वर्षे आधुनिकविषयानप्युद्धोधयितुम् अनुवादसंगीतादयो नवविभागा उदघाटिषत । प्राचीनेषु नवीनेषु च विभागेषु शैक्षणिकतदितराणि च द्विचत्वारिंशत्पदानि भारतस्य शिक्षामन्त्रालयद्वारा विश्वविद्यालयानुदानायोगद्वारा च अनुमतानि प्रापिषत । एच्.ई.एफ्.ए.इत्यस्मात् १६७ प्रकोष्ठोपेतस्य ५०० छात्राणां वासयोग्यस्य भवनस्य तथा च ३३ कक्ष्याप्रकोष्ठयुक्तस्य संकुलस्य निर्माणार्थं ५८ कोटिपरिमितस्य धनराशिः न्यवेशि । सी.पि.डब्ल्यु.डि द्वारा आन्ध्रप्रदेशे इदं प्रथमतया अत्याधुनिकतन्त्रज्ञानस्योपयोगेन क्रियमाणमिदं भवनद्वयनिर्माणकार्यमचिरादेव समाप्तिमेष्यति । अनेन आगामिविंशतिवर्षपर्यन्तम् आवासकक्ष्याप्रकोष्ठानां न्यूनता न भविष्यति । एवमेव १.५० लक्षलीटर्परिमितजलस्य स्वच्छीकरणं विधाय विश्वविद्यालयपरिसरे विद्यमानानां समग्रवृक्षाणां सेचनव्यवस्थां कर्तुं १.५० कोटिपरिमितधनराशिः न्यवेश्यत । तत्कार्यमप्यचिरादेव सम्पत्स्यते । सम्प्रति विश्वविद्यालयपरिसरे सर्वत्र सीसीटीविच्छायाचित्रग्राहकमानकानि संस्थाप्यन्ते । बायोमेट्रिक् सिस्टम् अचिरादेव आरप्स्यते । प्रायः षण्मासाभ्यन्तरे विश्वविद्यालये सर्वत्र अन्तर्जालसम्पर्कसम्बद्धाः सर्वा अपि समस्या दूरीक्रियन्ते । ५०० छात्रैः युगपत् उपविश्य भोजनं कर्तुं समर्थस्य भोजनसभागारद्वयस्य निर्माणमचिरादेव भविष्यति । गुरुकुलपद्धत्या विविधशास्त्राणां शिक्षणम् अविलम्बमारप्स्यते । अधुना राष्ट्रियसंस्कृतविश्वविद्यालयस्य नवीनराज्याङ्गनिर्माणार्थं विशिष्टः प्रयत्नः विधीयते ।

सम्प्रत्याहत्य विश्वविद्यालयेन ७३ शिक्षकतत्सहयोगिकर्मकराणां नवनियुक्तयोऽकारिषत । नियुक्त्यवसरे आरक्षणव्यवस्थायां कामपिन्यूनतां विना एस्.सी., एस्.टी., ओबीसी इत्यादीनां समेषां पदानां नियमानुसारं पूरणं विश्वविद्यालयेनाक्रियत । आरक्षणपदपूरणसन्दर्भे अन्येषां द्विचत्वारिंशतः विश्वविद्यालयानामपेक्षया अनेन विश्वविद्यालयेन आरक्षणनियमः सम्पूर्णतया पर्यपालीति पदपूरणपद्धतिं कोऽप्यधिकारी अवलोकयति चेत् कापि न्यूनता नोपलभ्यत इति कश्चन विशेषो वर्वर्ति ।

राष्ट्रियसंस्कृतविश्वविद्यालये २५ राज्येभ्यः छात्रा अधीयानास्सन्ति चेत् १८ राज्येभ्यः अध्यापकाः कार्यं कुर्वाणा विलसन्ति । अतो विश्वविद्यालयस्य वास्तविकतया राष्ट्रियत्वं सार्थकं समजनि । अत एतल्लघुभारतमेव परिगण्यते । यस्मिन् विश्वविद्यालये अस्माकं नियुक्तिः तदर्थमात्मावलोकनपूर्वकसमर्पणभाव आवश्यकः । विश्वविद्यालयेन मम कृते किमकारीत्यपेक्षया मया विश्वविद्यालयस्य कृते किमकारीति चिन्तयेयुः । यतो हि विश्वविद्यालयकारणेनैव अस्माकमस्तित्वं प्रतिष्ठा कुटुम्बपोषणं च ।

यस्मिन् कोरोनामहामारीसंकटकाले सर्वे विश्वविद्यालयाः स्तब्धा आसन् तदा अस्माकं विश्वविद्यालयः जागरूकस्सन् संकटकालमप्यवसरत्वेन परिकल्पयन् क्रमेण चत्वारिंशदधिकान् अभ्यासक्रमान् समानैषीत् । एप्रिल्मासतः अद्य यावत् अन्तर्जालमाध्यमेन ४२०० छात्राः १७ देशेभ्यः विविधपदविकापाठ्यक्रमानाधृत्य विद्याग्रहणं कुर्वन्तस्सन्तीति अन्येभ्यो विशिनष्ट्ययं विश्वविद्यालयः । एवं विश्वविद्यालयस्य सर्वतो विकासे कर्मकराणां समेषां विश्वविद्यालयं प्रति आत्मावलोकनेन सह समर्पणभाव आवश्यक इति एतद्द्वारा सविनयं निवेद्यते ।

मुरलीधरः

(आचार्यः वि. मुरलीधरशर्मा)

कोरोनासंकटकाले सर्वासु शिक्षणसंस्थासु स्तब्धासु राष्ट्रियसंस्कृतविश्वविद्यालयेन नैकेषाम् अन्तर्जालीयपाठ्यक्रमाणां सफलम् आयोजनम्

भारतीयसंस्कृतेः सभ्यतायाः प्रतिष्ठाकारकाणि भवन्ति संस्कृतभाषा संस्कृतस्य शास्त्राणि च । विभिन्नविपत्सु इमानि विश्वस्य मार्गदर्शकानि आसन् सन्त्यपि । अत एव विश्वस्तरे अधुनापि बहवः संस्कृतमध्येतुमिच्छन्ति । तेषामिच्छां पूर्यितुं राष्ट्रियसंस्कृतविश्वविद्यालयः वर्षेऽस्मिन् एप्रिलमासात् आरभ्य विभिन्नान् अध्यन्तर्जालपाठ्यक्रमान् (Online Programs) समारचयत् । कोरोनासङ्कटकाले सर्वमपि विश्वं स्थगितम् । तथापि विश्वविद्यालयस्य पठनपाठनकार्याणि सांस्कृतसेवाकार्याणि च न स्थगितानि । तत्रेदमेवोदाहरणम् विश्वस्य उपचतुस्सहस्रम् (4000) शिक्षार्थिनः विश्वस्य नैकेभ्यः राष्ट्रेभ्यः संस्कृतभाषां शास्त्राणि च अधीयते अस्माद्विश्वविद्यालयात् ।

प्रथमचरणम्

विश्वविद्यालयेन कोरोनानिर्बन्धस्य प्रथमचरणे 20 संख्याकाः अल्पावधिपाठ्यक्रमाः एप्रिल-मेमासयोः समायोजिताः । तत्र 1193 शिक्षार्थिनः भागमवहन् । तस्य विवरणं यथा –

क्र.सं	विषयः /पाठ्यक्रमः	समन्वयकः/ अध्यापकः	छात्रसंख्या
1.	विवेकचूडामणिः	आचार्यः एम्. एल्. एन् मूर्तिः	63
2.	सत्प्रतिपक्षशतकोक्तिः	आचार्यः ओ. रामलालशर्मा	03
3.	अद्वैतसिद्धिः	आचार्यः ओ. रामलालशर्मा	05
4.	साख्यकारिका, अर्थसङ्ग्रहश्च	आचार्यः ओ. रामलालशर्मा	01
5.	न्यायसिद्धान्तमुक्तावलिः - दिनकरीसहिता	आचार्यः ओ. रामलालशर्मा	06
6.	वेदान्तपरिभाषा	आचार्यः कु. विश्वनाथः	04
7.	बृहदारण्यकोपनिषत्	आचार्यः कु. विश्वनाथः	06
8.	ब्रह्मसूत्रभाष्यम्- चतुर्थोऽध्यायः	आचार्यः कु. विश्वनाथः	05
9.	व्युत्पत्तिवादः	आचार्यः कु. विश्वनाथः	01
10.	न्यायसिद्धान्तमुक्तावलिः - दिनकरीसहिता	आचार्यः कु. विश्वनाथः	02
11.	नव्यन्यायभाषाप्रदीपः (Introduction to Navya Nyaya)	डा. ओ. जि. पि. कल्याणशास्त्री	03
12.	लघुकौमुदी (पञ्चसन्ध्यन्तम्)	डा. ओ. जि. पि. कल्याणशास्त्री	02
13.	सिद्धान्तकौमुदी (पञ्चसन्ध्यन्तम्)	डा. पङ्कजव्यासः	70
14.	रघुवंशम्	डा. शिवरामभट्टः	75
15.	रघुवंशम्	डा. भारतभूषणरथः	06
16.	स्वरकल्पाना 1	डा. वै. बालसुब्रह्मण्यम्	72

17. Yoga for Effective Prevention of CORONA and Improve the Immune System -

1. डा. आर् लक्ष्मीनारायणः 105
2. डा. के. सि. एस्, लोकेश्वरः
3. डा टि. शिवकुमारः
4. श्री राहुलकुमार शर्मा
5. श्रीमती ई. पि. नागलक्ष्मी
6. श्री अजयकुमारः
7. श्री वी गोवर्धनरेड्डी

18. व्याकरणशास्त्रप्रवेशः डा.के शिवकुमारी 120

19. सरलसंस्कृतम् (Simple Sanskrit) 355

१. डा. नन्दनभट्टः
२. डा. सो.ल. सीताराम शर्मा
३. डा. कुमारः बागेवाडीमठः
४. श्री रागि वेङ्कटाचार्यः
५. श्री परमेश्वरः
६. श्री किरणभट्टः

20. व्यावहारिकसंस्कृतम् (Functional Sanskrit) 289

आहत्य छात्रसंख्या 1193

अन्तर्जालद्वारा संचालितानां विंशतेः अभ्यासक्रमाणां प्रथमचरणे आहत्य ११९३ छात्राः विश्वविद्यालयाध्ययनम् अकार्षुः इति विद्यापरम्परायाः अविच्छिन्नता अस्मिन् संकष्टकालेऽपि अवालोक्यत ।

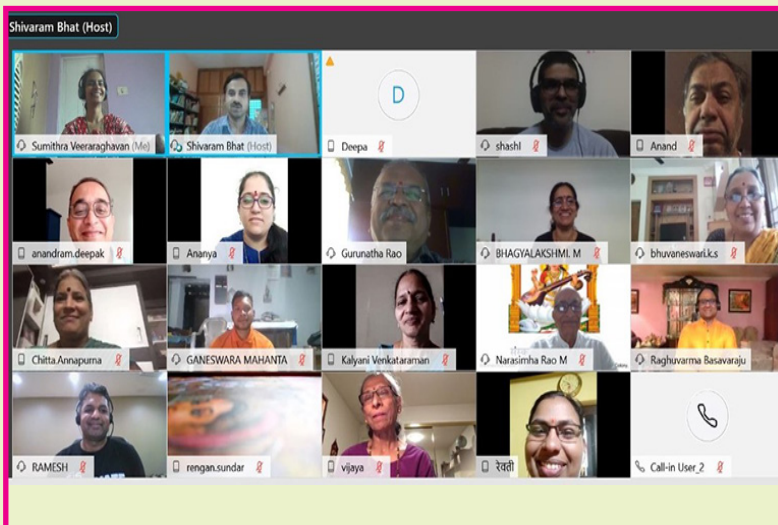

द्वितीयचरणम्

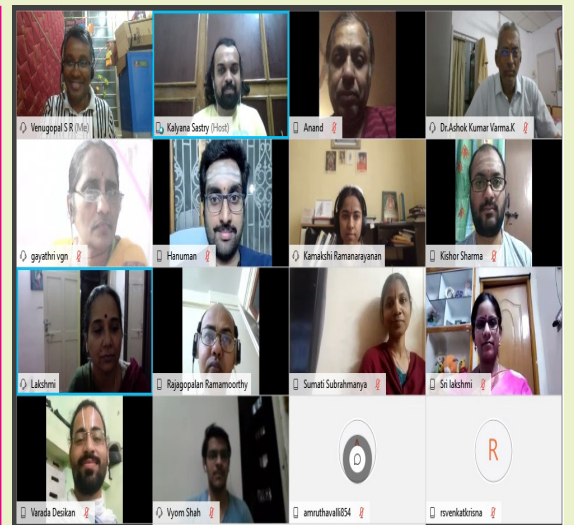
विश्वस्य नानादिग्भ्यः संस्कृताध्येतृणाम् अपेक्षानुसारं जूनमासतः विभिन्नेषु शास्त्रीयेषु आधुनिकेषु च विषयेषु अल्पावधिप्रमाणपत्रीयपाठ्यक्रमाः समारचिताः । एते पाठ्यक्रमाः सेप्टेम्बरमासं यावत् सञ्चालिताः । एतेषां पाठ्यक्रमाणां विवरणं यथा-

क्र.सं	पाठ्यक्रमस्य नाम	समन्वयकः / अध्यापकः	छात्राः
1.	प्रायोगिकसंस्कृतम् (Basic Functional Sanskrit)		222
		1. डा. नन्दनभट्टः 2. डा. सो.ल. सीतारामशर्मा 3. डा. कुमारः बागेवाडीमठः 4. श्री रागि वेङ्कटाचार्यः 5. श्री परमेश्वरः 6. श्री किरणभट्टः	
2.	प्रगत-प्रायोगिकसंस्कृतम् (Advanced Functional Sanskrit)		153
		1. डा. नन्दनभट्टः 2. डा. सो.ल. सीतारामशर्मा 3. डा. कुमारः बागेवाडीमठः 4. श्री रागि वेङ्कटाचार्यः	
3.	व्याकरणशास्त्रप्रवेशः (Vyakarana Shastra Pravesha)		132
		डा. के. शिवकुमारी	
4.	स्वरकल्पना 1	Svara Kalpana Level – 1 (June)	40
		डा. वै. बालसुब्रह्मण्यम्	
5.	स्वरकल्पना 1	Svara Kalpana Level-1 (Apr & May)	40
		डा. वै. बालसुब्रह्मण्यम्	
6.	स्वरकल्पना 2	Svara Kalpana Level – 2	40
		डा. वै. बालसुब्रह्मण्यम्	
7.	नव्यन्यायः (Navya Nyaya)	-	36
		डा. ओ.जि.पि. कल्याणशास्त्री	
8.	सांख्यकारिका (Sankhya Karika)	आचार्यः कु. विश्वनाथः	25
9.	क्रियायोगः 1 Traditional Yoga Level-1 (Jun 2020)		222
		1. डा. आर् लक्ष्मीनारायणः 2. डा. के. सि. एस्, लोकेश्वरः 3. डा टि. शिवकुमारः	

	4. श्री राहुलकुमार शर्मा	
	5. श्रीमती ई. पि. नागलक्ष्मी	
	6. श्री अजयकुमारः	
	7. श्री वी गोवर्धनरेड्डी	
10.	क्रियायोगः 1 Traditional Yoga Level -1 (Jul 2020)	84
11.	क्रियायोगः 2 Kriya Yoga Level -2 (July, 2020)	100
12.	क्रियायोगः 1 Traditional Yoga Level-1 (Aug, 2020)	105
13.	ज्यौतिषम् (Jyotisha)	52
	1. डा. कृष्णकुमारभार्गवः	
	2. डा चित्तरञ्जननायकः	
	3. डा. धर्मदासन्	
14.	रघुवंशम् (Raghuvamsam)	28
	डा. शिवरामभट्टः	
15.	विवेकचूडामणिः (Vivekachudamani)	
	आचार्यः एम्.एल्.एन् मूर्तिः	211
16.	सिद्धान्तकौमुदी (Siddhantakaumudi)	
	डा. पङ्ककुमारजव्यासः	295
	Total	1785

रघुवंशपाठ्यक्रमे समवेताः देशविदेशच्छालाः

न्यायपाठ्यक्रमे समवेताः देशविदेशच्छालाः

तृतीयचरणम्

जूलैमासात् विश्वविद्यालयोन प्रमाणपत्रपाठ्यक्रमाः, डिप्लोमापाठ्यक्रमाः, अड्वान्सडिप्लोमापाठ्यक्रमाः सञ्चाल्यन्ते । तेषां विवरणं यथा -

क्र.सं	पाठ्यक्रमस्य नाम	समन्वयकः / अध्यापकः	छात्राः
1.	द्वैतवेदान्ते प्रमाणपत्रपाठ्यक्रमः (Certificate Program in Dvaita Vedanta)	डा. नारायणपूजारः	52
2.	द्वैतवेदान्ते डिप्लोमापाठ्यक्रमः (Diploma Programme in Dvaita Vedanta)	डा. नारायणपूजारः	10
3.	द्वैतवेदान्ते अड्वान्सडिप्लोमापाठ्यक्रमः (Advanced Diploma Programme in Dvaita Vedanta)	डा. नारायणपूजारः	04
4.	भारतीयदर्शनानाम् आधाराः (Fundamentals of Indian Philosophy)	1. आचार्यः राणी सदाशिवमूर्तिः 2. डा. श्रीनिवास कृष्ण रेड्डी	84
5.	Certificate Program in Sitar	डा. हंस प्रभाकर रविदासः	13
6.	प्रबोधम् - प्रमाणपत्रपाठ्यक्रमः (Probodham-Certificate Program(Telugu)	डा. जि. लक्ष्मीनारायणः	21
7.	बालगोकुलम् (Bala Gokulam)	श्री किरणभट्टः	175
8.	कारके प्रमाणपत्रपाठ्यक्रमः (Certificate Program in Karakam)	डा. शिवरामभट्टः डा. के. शिवकुमारी	19
9.	व्याकरणशास्त्रप्रवेशः – प्रमाणपत्रपाठ्यक्रमः (Certificate Program in Vyakarana Shastra Pravesha)	डा. के. शिवकुमारी	32
10.	ज्यौतिषे प्रमाणपत्रपाठ्यक्रमः (Certificate Program in Jyotisha)	1. डा. कृष्णकुमारभार्गवः 2. डा चित्तरञ्जननायकः 3. डा. धर्मदासन् 4. डा. केशवमिश्रः	86
11.	वास्तुशास्त्रे प्रमाणपत्रपाठ्यक्रमः (Certificate Program in Vaastu)		48

12. न्यायशास्त्रे प्रमाणपत्रपाठ्यक्रमः (Certificate Program in Nyaya) 20
डा. उदयन हेगडे
13. क्रियायोगे प्रमाणपत्रपाठ्यक्रमः (Certificate Program in Traditional Kriya Yoga) 100
1. डा. आर् लक्ष्मीनारायणः
2. डा. के. सि. एस्, लोकेश्वरः
3. डा टि. शिवकुमारः
4. श्री राहुलकुमारशर्मा
5. श्रीमती ई. पि. नागलक्ष्मीः
6. श्री अजयकुमारः
7. श्री वी गोवर्धनरेड्डी
14. मनोधर्मसंगीते प्रमाणपत्रपाठ्यक्रमः (Certificate Program Manodharma Sangeetam) 25
डा. वै. बालसुब्रह्मण्यम्
15. प्रायोगिकसंस्कृते प्रमाणपत्रपाठ्यक्रमः (Certificate Program in Functional Sanskrit) 149
1. डा. नन्दनभट्टः
2. डा. सो.ल. सीताराम शर्मा
3. डा. कुमारः बागेवाडीमठः
4. श्री रागि वेङ्कटाचार्यः
5. श्री परमेश्वरः
6. श्री किरणभट्टः
7. श्री समीर साहा
16. प्रायोगिकसंस्कृते डिप्लोमापाठ्यक्रमः (Diploma Program in Functional Sanskrit) 163
17. व्याकरणशास्त्रप्रवेशः - डिप्लोमापाठ्यक्रमः (Diploma Program in Applied Grammar) 79
डा. के. शिवकुमारी
18. संस्कृतसाहित्ये अड्वान्सडिप्लोमापाठ्यक्रमाः
(Advanced Diploma In Sanskrit Sahitya) 65
1. आचार्यः जि.एस्. आर्. कृष्णमूर्तिः
2. आचार्यः राणी सदाशिवमूर्तिः
3. डा. भारतभूषणरथः
4. डा. मुनुकुट्ल सुजाता
19. भारतीयगणिते डिप्लोमापाठ्यक्रमः (Diploma Program in Indian Mathematics) 52
1. डा.सो.ल.सीतारामशर्मा(समन्वयकः)

2. डा. वाणिश्रीभट्टः
3. श्री तेजस कुलकर्णी

20.	संस्कृतविनोदः- प्रमाणपत्रपाठ्यक्रमः (Sanskrita Vinoda -Certificate Program)	24
	आचार्यः जि. शङ्करनारायणन्	
21.	Certificate Program in Yoga & Stress Management	56
	1. डा. आर्. लक्ष्मीनारायणः	
	2. सुश्रीः एस्. वैष्णवी	
22.	अद्वैतवेदान्ते प्रमाणपत्रपाठ्यक्रमः (Certificate Program in Advaita Vedanta)	32
	1. डा. श्रीहरिः धायदुडे	
23.	Certificate Program in Research Methodology in Sanskrit Education	21
	1. आचार्या के. कादम्बनी	
	2. आचार्यः राधागोविन्दत्रिपाठी	
	3. सुश्रीः एस्. वैष्णवी	

Total 1326

इत्थं चरणत्रये आहत्य ४३०४ अध्येतारः विश्वविद्यालयस्य विविधपाठ्यक्रमेषु अन्तर्जालमाध्यमेन अधीयानाः सन्तीति अस्मिन् कोरोनामहामारीसंकष्टकाले सर्वासु शिक्षणसंस्थासु स्तब्धासु सतीषु राष्ट्रियसंस्कृतविश्वविद्यालयः जागरूकस्सन् ५९ पाठ्यक्रमान् निर्माय देशविदेशच्छात्राणाम् आकर्षणकेन्द्रं समभूदिति अन्याभ्यो विशिनष्टि ।

बालगोकुलच्छात्राः

यः परार्थमुपसर्पति स सत्पुरुषः । One who comes forward for others is a good man.

वृत्तपरिस्पन्दः

NATION WORLD STATES CITIES BUSINESS SPORT GOOD NEWS MOVIES GALLERIES STOCK MARKET BSE 50405.32 -440.76(-0.87%) NSE 14938.10

Home > States > Andhra Pradesh

Tirupati's 'National Sanskrit University' online courses evoke positive response from students

As many as 414 students from India and abroad have evinced interest in pursuing the NSU online courses so far.

Sanskrit University to offer several diploma and certificate programmes

Continued from Page 1

Around 3,000 candidates, including those from the UK, USA, Singapore, Australia, Abu Dhabi, Sri Lanka and other countries, pursued the courses. Responding to an appeal by the candidates to continue the online courses, the NSU has come up with 22 certificate programmes of three months duration.

As many as 1,927 candidates enrolled themselves for the certificate courses held from June to August. The candidates who pursued the courses, include IT professionals, Chartered Accountants, judicial and administrative staff. The NSU also conducted a special programme Bala Gokulam of one month duration in July for high school students. In all, 54 students

from 14 countries attended the programme.

"We are going to introduce certificate programmes in Samskrita Vinodah, Research Methodology in Sanskrit Education, Yoga and Stress Management and Indian Mathematics this academic year. Students and people from different professions can pursue the courses," said NSU Vice-Chancellor V Muralidhara Sharma.

The university will offer study material to students in the form of PPTs. The e-content for the certificate programmes will be provided to students free of cost.

NSU courses

The National Sanskrit University (NSU) has invited applications from students for various diploma and certificate pro-

grammes for the academic year 2020-21.

They include Advanced Diploma Programme in Sanskrit Satiya (one year), Diploma Programme in Functional Sanskrit (one year), Diploma Programme in Vyakarana Shastra Pravesha (one year), Certificate Programme in Karaka (6 months), Certificate Programme in Vyakarana Shastra Pravesha (6 months), Certificate Programme in Functional Sanskrit (6 months), Certificate Programme in Functional Jyotisha (6 months), Certificate Programme in Vaastu (6 months), Certificate Programme in Nyaya (6 months), Certificate Programme in Traditional Kriya Yoga (6 months) and Certificate Programme in Manodharma Sangeetham (6 months).

Advertisement in Telugu for 'ఆన్లైన్ కోర్సులు' (Online Courses) with details on fees and contact information for various programs.

SANSKRIT VARSITY ONLINE COURSES A BIG DRAW

D SURENDRA KUMAR @Tirupati

THE online certificate courses introduced by the National Sanskrit University (NSU), Tirupati have evoked a good response from students. As many as 414 students from India and abroad have evinced interest in pursuing the NSU online courses so far. The foreign students who applied for the courses, hail from Sri Lanka, Australia, Singapore, USA and Arab countries.

It may be noted here that the Government of India released a gazette notification on March 25 this year, upgrading Rashtriya Sanskrit Vidyapeetha (RSVP), Tirupati, as National Sanskrit University (Central University).

The NSU conducted Sanskrit and Yoga courses in 19 streams through online from April 5 to May 17 this year in view of the Covid-19 pandemic.

अन्तर्द्वैवारिकक्रीडास्पर्धा:

दिनाङ्कः - १४.०३.२०२०

भारतसर्वकारस्य मानवसंसाधनविकासमन्त्रालयस्य सुदृढभारताभियानम् इत्युपक्रमान्तर्गतत्वेन राष्ट्रियसंस्कृतविद्यापीठे १४.०३.२०२० दिनाङ्के छात्रेभ्यः अध्यापकेभ्यः अध्यापकसहकर्मचारिभ्यश्च अन्तर्द्वैवारिकक्रीडास्पर्धाः समायोज्यन्त । मान्याः कुलपतयः आचार्याः वि. मुरलीज्य धरशर्ममहोदयाः कार्यक्रमस्य उद्घाटनं विधाय शारीरह कमानसिकस्वास्थ्यय अन्तर्द्वैवारिकक्रीडानां महन्महत्त्वं प्रत्यपादयन् । शारीरिकविभागस्य सहायकनिर्देशकः श्रीमान् सेतुराममहोदयः क्रीडानां स्वास्थ्यस्य शारीरिकस सुदृढतायाश्च संक्षिप्तविवरणं प्रदाय इतिहासमप्यवोचत् । अस्मिन् कार्यक्रमे छात्राः अध्यापकाः शिक्षकसहकर्मचारिणश्च सहभागं स्व्यकार्षुः । सुदृढभारताभियानान्तर्गतः तया छात्रैः अध्यापकैः शिक्षकसहकर्मचारिभिश्च अनेकाः अन्तर्द्वैवारिकक्रीडाः अक्रीड्यन्त ।

वृत्तपरिस्पन्दः

कार्यक्रम, मानसिक दृष्ट्यान्वेषणं क्रीडया
 मानसिक दृष्ट्यान्वेषणं क्रीडया एव
 एतन्मार्गं समस्तमानसिक
 समस्यासु दृष्ट्यान्वेषणं
 विमोचयितुं शक्यते।
 एतन्मार्गं
 मानसिक दृष्ट्यान्वेषणं
 क्रीडया एव
 एतन्मार्गं
 मानसिक दृष्ट्यान्वेषणं
 क्रीडया एव

सुदृढभारताभियानम्
 सुदृढभारताभियानम्
 सुदृढभारताभियानम्
 सुदृढभारताभियानम्

राष्ट्रीयसंस्कृतविद्यापीठमधुना राष्ट्रीयसंस्कृतविश्वविद्यालयः

समेषां विद्यापीठस्य कर्मचारिणां

कृते महतस्सन्तोषस्य विषयोऽयं यत् अस्माकं राष्ट्रियसंस्कृतविद्यापीठमिदं राष्ट्रियसंस्कृतविश्वविद्यालयः इति भारतस्य महामहिमशालिभिः राष्ट्रपतिवर्यैः श्रीरामनाथकोविन्दमहोदयैः १६.०३.२०२० दिनाङ्के प्राकट्यत । इदमस्माकं परमादरणीयानां प्रशासनकुशलानां संस्थायाः प्रगतौ कटिबद्धानाम् अहर्निशं विद्यापीठयशस्रसे प्रयतमानानां मान्यानां कुलपतीनाम् आचार्याणां वि. मुरलीधरशर्ममहोदयानाम् अनवरतप्रयासस्य एवम् अस्मत्कुलाधिपतीनां श्रीमतां पद्मभूषणभूषितानां नीडाम-ङ्गलंगोपालस्वामिमहोदयानां मार्गदर्शनस्य च फलरूपं वर्वर्ति । विद्यापीठस्य केन्द्रीयविश्वविद्यालयत्वेन परिणामे भारतस्य संसदि प्रस्तावं विधाय सफलवादम् उपस्थापितवन्नतः मानवसंसाधनविकासमन्त्रालयस्य मान्याः मन्त्रिणः संस्कृतानुरागिणः श्रीमन्तः डा. रमेशपोखरियालनिशङ्कशमहोदयाः नितरां धन्यवादार्हाः ।

तिरुपतिस्थराष्ट्रीयसंस्कृतविद्यापीठस्य राष्ट्रियसंस्कृतविश्वविद्यालयत्वेन उद्धोषणानन्तरम् एतद्विकसनशुभसिद्धिमुपलक्ष्य अस्माकं कुलपतीनाम् आध्वर्यवे समेषां वेदविदुषां शास्त्रविदुषां पण्डितानाम् अध्यापकानां छात्राणां चोपस्थितौ अखण्डविष्णुसहस्रनामपारायणं चण्डीयागश्च समाचर्यत ।

राष्ट्रीयसंस्कृतविश्वविद्यालयत्वेन उद्घोषणसन्दर्भे अखण्डविष्णुसहस्रनामपारायणं कुर्वन्तः
छात्रा अध्यापकाश्च

कुलपतिमहोदयानां व्याख्यानम्

सं
Bharati

संस्कृतभारती
व्याख्यानमाला

f LIVE Facebook.com/sanskritabharati

भारतीयमनोविज्ञानम्
27.04.20
सायं 4 वादने
प्रा. मुरलीधरशर्मा

कुलपतिः, राष्ट्रियसंस्कृतविद्यापीठम्,
केन्द्रीयविश्वविद्यालय, तिरुपतिः
ख्यातनामा शिक्षकः
शिक्षामनोवैज्ञानिकः, लेखकः

दिनाङ्कः - २७.०४.२०२०

संस्कृतस्य प्रचाराय प्रसाराय च नैकेभ्यः वर्षेभ्यः अनवरतं कार्यं कुर्वाणया संस्कृतभारत्या २७.०४.२०२० दिनाङ्के अन्तर्जालामुं-
खपटलद्वारा समायोजितायां व्याख्यानमालायाम् अस्माकं विश्वविद्यालयस्य परमादरणीयाः प्रसिद्धशिक्षामनोवैज्ञानिकाः कुलपतयः
आचार्याः वि. मुरलीधरशर्ममहोदयाः “भारतीयमनोविज्ञान-
म्” इति विषयमाधृत्य मुख्यवक्तृत्वेन समुपस्थाय द्विशताधिकान्
श्रोतृन् स्वामूल्यव्याख्यानेन समतोषयन् ।

सन्तोषतुल्यं धनमस्ति नान्यत् । There is no other kind of wealth which equals contentment.

कुलपतिमहोदयानां व्याख्यानम्

संस्कृतभारती
आन्ध्रप्रदेशः
व्याख्यानमाला

विषयः
संस्कृते विज्ञानम्

प्रो. वि. मुरलीधरशर्मा
कुलपतिः
राष्ट्रीयसंस्कृतविश्वविद्यालयः, तिरुपतिः,
विख्यातः आचार्यः, शिक्षामनोवैज्ञानिकश्च

15-05-2020
सायं 5.30 तः 6.30

LIVE
facebook.com/
sanskritabharatiandhrapradesh

दिनाङ्कः - १५.०५.२०२०

संस्कृतस्य प्रचाराय प्रसाराय च नैकेभ्यः वर्षेभ्यः अनवरतं कार्यं कुर्वाणया आन्ध्रप्रदेशराज्यस्य संस्कृत-भारत्या १५.०५.२०२० दिनाङ्के अन्तर्जालामुखप-टलद्वारा समायोजितायां व्याख्यानमालायाम् अस्माकं विश्वविद्यालयस्य परमादरणीयाः प्रसिद्धशिक्षाविदः मनोवैज्ञानिकाश्च कुलपतयः आचार्याः वि. मुरलीधर-शर्मामहोदयाः "संस्कृते विज्ञानम्" इति विषयमाधृत्य मुख्यवक्तृत्वेन समुपस्थाय शताधिकान् श्रोतृन् स्वामूल्यत्-व्याख्यानेन समतोषयन् ।

शास्त्ररत्नाकरपुरस्कारः पण्डितरत्नपुरस्कारश्च

शास्त्ररत्नाकरः
श्री श्री भद्रवर्षादिपंचमि भूत-सोतामपञ्चस्वामिनां भद्राद्वारातन्त्रवर्करिवायुप्रणये
स्वमिते श्रीश्रीगणेशसंस्कार-जेठद्वन्द्वप्रणयी-उपनिषद्वाचक-गौरीशरारः (दिनाङ्कः २०-१५-२०२०)
अस्मिन्दिनमन्त्रानां श्रीपदेष्टुद्वारावाग्यानां निरुत्सवसन्दर्भे प्रदानिते सति
व्ययमाचार्यपरम्परागुण-श्रीमदुपदेशानन्दरत्नकाव्यायानां भारद्वाजगोत्रोत्पन्नानाम् अजयनम्माङ्गल-विरहभाजां
श्रीमन्नां पानवन्ध-निरुत्सव-गुरुमिच्छ-वेदुत्सवधर्मनृसिंहकाव्यायानां जेठद्वन्द्व-
उपदेशानन्दरत्नकाव्यायानां अनुशासितश्रीमि-शास्त्ररत्नाकर-महासतोषाया-
भारताराष्ट्रपतिसम्मानपुरस्कृत-पद्मभूषणसंज्ञित-प्रेम्यसर्वकारियायुक्त-महावैद्य-विरुदसम्मानित-
श्रीनन्दनकाकः श्रद्धाकोष-रामानुजततावाग्यानां शिष्यसम्पत्तेः
व्या-व्यकरण-नेशन-पाञ्चरास-त्रिंशत्सप्तशतस्यैषु कृतश्रुतिश्रवण,
अङ्कशिशुश्रीवन्द्यव्याख्यायन्त्रयोपकाशकाकार्ये, पद्मभूषणसम्मान,
तिरुपतिस्थ-गण्डियसंस्कृतविश्वविद्यालये व्यासविभो आचार्यपरिनिष्पन्न,
न्यायशास्त्रविभागाध्यक्ष, एगिस्तानिनन्दनकारण, इतनिमित्तनन्दनकारणसंज्ञोपपुत्र्यया,
सदृशकलनन्त्राय, सद्गुरुश्रद्धाभारतिनि,
आचार्य-भारतवन्द-निरुत्सव-गुरुमिच्छ-वीरानन्दनन्दनकारणकार्यसदस्येण
शास्त्ररत्नाकरः
इति विद्वत् प्रदाय सभासकित्वा अयं नमोपवे नन्दनः ॥
॥ मह्यं मह्यं ॥
दिनाङ्कः २०-१५-२०२०
अध्यक्षः श्री. वि. मुरलीधरशर्मा
श्रीमन्मन्त्र-गुरुमिच्छ-वीरानन्दनकारणकार्यसदस्येण
अजयनम्माङ्गल-पाञ्चरास

Estd.-1979 श्री: "नमो नमो ज्योतिर्निम" Ph: Office: 0877 - 2238892
Mobile: 9908537528

NAVAJEEVAN BLIND RELIEF CENTRE
(FREE HOME FOR THE BLIND, ORPHAN AND AGED)
TIRUCHANDOR, TIRUPATI - 517 503, A.P.
Email: navajeevan@gmail.com
Website: www.navajeevan.org

K. Sridhar Acharya
Founder / President

CERTIFICATE OF HONOUR
The President and members of this centre are cordially congratulate and Honor
Prof. PTGY. Sampath Kumaracharyulu
Professor & Head, Department of Nyaya Philosophy,
NATIONAL SANSKRIT UNIVERSITY, TIRUPATI (A.P.)
on the auspicious occasion of his 60th age
with the certificate presenting the Award entitled
"PANDITARATNA"
for his National and Inter-National level reputation,
scholarship, commitment and promotion towards the traditional
Sastra-s i.e. Nyaya, Vyakarana, Visistadvaita Vedanta, Pancharatra
Agama and Dravidaveda/ Divyaprabandha &
for the distinguished and Outstanding services to the Society by his
hundreds of Lectures in Dharmapraracharaparishad,
Alwar Divyaprabandha Project, Sweta, SVBC and others.

DATE : 21-05-2020
PLACE: Tirupati

Dr. K. SRIDHAR ACHARYA
[Founder / President]

Contributions to Navajeevan Blind Relief Centre, TIRUPATI are eligible for
Tax Relief US 80 G of Income Tax Act 1961

अस्माकं विश्वविद्यालयस्य न्यायविभागस्य आचार्याः विभागप्रमुखाश्च **डा. पा.ति.गु.य. सम्पत्कुमाराचार्युलुमहोदयाः** तेलङ्गानास्थश्रीमदनन्तान्पिच्छै तिरुमलपीठेन **शास्त्ररत्नाकर** इति Navajeevan Blind Relief Centre, Tirupati इत्यनेन **पण्डितरत्नम्** इति पुरस्कारेण सभाजिता इति शेमुषीपक्षतः विश्वविद्यालयपक्षतश्च तेभ्यो हार्दान्यभिनन्दनकुसुमानि ।

सेवानिवृत्ता आचार्याः

अस्माकं विश्वविद्यालयस्य व्याकरणविभागस्य **आचार्याः जानमद्विरामकृष्णमहोदयाः** विश्वविद्यालये स्वकीयदीर्घसेवातः २०२० एप्रिल्मासे निवृत्ताः । तान् सम्मानयन्तः अस्माकं कुलपतयः ।

एकदिना राष्ट्रियसंगोष्ठी - महापारिषदम्

दिनाङ्कः - ०१.०६.२०२०

राष्ट्रीयसंस्कृतविश्वविद्यालयस्य न्यायविभागेन ०१.०६.२०२० दिनाङ्के महापारिषदान्तर्गतत्वेन दर्शनेषु चत्वारो व्यूहाः इति विषये एकदिनात्मिका अन्तर्जालीया राष्ट्रियसंगोष्ठी समायोज्यत । अस्यां संगोष्ठ्यां देशस्य विविधाः दर्शनशास्त्रनिष्णाताः प्रथितय-शस्काः विद्वांसः स्वकीयविचारान् प्रास्तोषत । शताधिकाः ज्ञाना-पिपासवः छात्राः शोधछात्राश्च कार्यक्रमेऽस्मिन् समवेता आसन् । वैदिकप्रार्थनापरिचयाभ्यां कार्यक्रमोऽयमारब्धः । विश्वविद्यालयस्य शैक्षिकसंकायप्रमुखाः आचार्याः राणी सदाशिवमूर्तिमहोदयाः समागतानां समेषां स्वागतं व्यधुः । संगोष्ठ्या अस्या आध्यक्ष्यं विश्वविद्यालयस्य मान्याः कुलपतयः आचार्याः वि. मुरलीधर-शर्ममहोदयाः निरवाक्षुः । राजमहेन्द्रवरे गौतमीसंस्कृतविद्यापीठस्य प्राचार्यचराः आचार्याः म.म.वि.गोपालकृष्णशास्त्रिणः समन्वयभाषणं अकृषत । सम्पूर्णानन्दसंस्कृतविश्वविद्यालयस्य कुलपतयः आचार्याः राजारामशुक्लमहोदयाः न्यायवैशे-षिकयोः चत्वारो व्यूहाः इति विषयमधिकृत्य स्वविचारं प्रास्तुव-न् । राष्ट्रियसंस्कृतविश्वविद्यालयस्य न्यायविभागस्य आचार्याः के. विश्वनाथमहोदयाः सांख्ययोगदर्शनयोः चत्वारो व्यूहाः इति विषयमाधृत्य स्वमतमुपास्थापयन् ।

राष्ट्रीयसंस्कृतविश्वविद्यालयः तिरुपतिः NATIONAL SANSKRIT UNIVERSITY, TIRUPATI	
महापारिषदम् दर्शनेषु चत्वारः व्यूहाः इति विषये अन्तर्जाले राष्ट्रीय संगोष्ठी	
१. प्रार्थना एवं परिचयः - समयः - १०.०० - १०.१०	
२. स्वागतभाषणम् समयः - १०.१० - १०.२०	प्रो. राणी सदाशिवमूर्ति महोदयाः शैक्षिकप्रमुखाः आचार्याः विभाग्यशास्त्र सहायविभागः
३. सभाध्यक्षभाषणम् समयः - १०.२० - १०.४०	प्रो. वि. मुरलीधरशर्मा महोदयाः कुलपतयः राष्ट्रियसंस्कृतविश्वविद्यालयः विख्याताः आचार्याः, मनोवैज्ञानिका
४. समन्वयभाषणम् समयः - १०.४० - ११.००	प्रो. म.म. वि. गोपालकृष्ण शास्त्रिणः प्रमुखाः, गौतमी संस्कृत विद्यापीठम्, राजमहेन्द्रवरे
५. न्यायवैशेषिकयोः चत्वारः व्यूहाः समयः - ११.०० - ११.२०	प्रो. राजाराम शुक्ला महोदयाः कुलपतयः सम्पूर्णानन्द संस्कृतविश्वविद्यालयः, विख्याताः आचार्याः, दर्शनिका
६. सांख्ययोगदर्शनयोः चत्वारः व्यूहाः समयः - ११.२० - ११.४०	प्रो. के. विश्वनाथ महोदयाः आचार्याः, न्यायविभागः राष्ट्रीयसंस्कृतविश्वविद्यालयः, तिरुपतिः
७. मीमांसादर्शने चत्वारः व्यूहाः समयः - ११.४० - १२.००	प्रो. म.म. मणिद्राविड शास्त्रिणः विख्याताः आचार्याः, मीमांसाविभागः मद्रास संस्कृतकलाशाला, चेन्नई
८. द्वैतदर्शने चत्वारः व्यूहाः समयः - १२.०० - १२.२०	प्रो. श्रीनिवास वरखेरी महोदयाः कुलपतयः, कविकुलगुरु-कालिदास संस्कृतविश्वविद्यालयः, विख्याताः आचार्याः, दर्शनिका
९. विशिष्टाद्वैतदर्शने चत्वारः व्यूहाः समयः - १२.२० - १२.४०	प्रो. के.ई. देवनाथ महोदयाः विख्याताः आचार्याः, विशिष्टाद्वैतवेदान्तविभागः राष्ट्रीयसंस्कृतविश्वविद्यालयः, तिरुपतिः
१०. अद्वैतदर्शने चत्वारः व्यूहाः समयः - १२.४० - ०१.००	प्रो. एम्.एल्.नरसिंहमूर्ति महोदयाः विख्याताः आचार्याः, दर्शनशास्त्रप्रमुखाः राष्ट्रीयसंस्कृतविश्वविद्यालयः, तिरुपतिः
११. उपसंहारः धन्यावाद समर्पणम्	

(Technical help ICT Lab NSU, Tirupati)

मद्राससंस्कृतकलाशालायाः मीमांसाविभागस्य आचार्याः म.म.मणिद्राविडशास्त्रिमहोदयाः मीमांसादर्शने चत्वारो व्यूहाः इति विषये स्वकीयमभिप्रायं प्राचीकशन् । कविकुलगुरुकालिदाससंस्कृतविश्वविद्यालयस्य कुलगुरवः आचार्याः श्रीनिवासवरखेडिमहोदयाः द्वैतदर्शने चत्वारो व्यूहाः इति विषयमधिकृत्य व्याख्यानमकार्षुः । राष्ट्रियसंस्कृतविश्वविद्यालयस्य विशिष्टाद्वैतवेदान्तविभागस्य आचार्याः का.ई. देवनाथमहोदयाः विशिष्टाद्वैतदर्शने चत्वारो व्यूहा इति विषयमाधृत्य स्वविचारान् प्रास्ताविषुः । राष्ट्रियसंस्कृतविश्वविद्यालयस्य अद्वैतवेदान्तविभागस्य आचार्याः एम्.एल्.नरसिंहमूर्तिमहोदयाः अद्वैतदर्शने चत्वारो व्यूहा इति विषये स्वकीयं प्रतिपाद्यम् उपास्थापयन् । इत्थं विविधदर्शनानुसारं विद्वत्तल्लजानां ज्ञानपूर्णव्याख्यानानां संगोष्ठीयं समपद्यत ।

एकदिना अन्तराष्ट्रियसंगोष्ठी - संस्कृतानुसन्धानपद्धतिः

दिनाङ्कः - ०२.०६.२०२०

राष्ट्रीयसंस्कृतविश्वविद्यालयस्य अनुसन्धानप्रकाशनविभागेन ०२.०६.२०२० दिनाङ्के संस्कृतानुक सन्धानपद्धतिः इति शीर्षकोपेता एकदिनात्मिका अन्तर्जालीया अन्तराष्ट्रिया संगोष्ठी समायोज्यत । अस्मिन् कार्यक्रमे देशविद् देशेभ्यः चतुश्शताधिकाः (४२०) छात्राः शोधच्छात्राः अध्यापय काश्च सहभागमग्रहीषुः । संगोष्ठ्याः उद्घाटनार्थं कुञ्जिकाभाषणं च विधातुम् अमेरिकादेशस्य “संस्कृतग्रन्थालय” इति संस्थाया अध्यक्षाः आचार्याः पीटर् एम्. शार्फ् महोदयाः समायोसिषुः । कार्यक्रमस्यास्य अध्यक्षपदं मान्याः कुलपतयः आचार्याः वि. मुरलीधरशर्ममहोदयाः अलमकुर्वन् । समागतानां समेषां स्वागतम् अनुसन्धानप्रकाशनविभागाध्यक्षाः आचार्याः के. सूर्यनारायणमहोदयाः व्यदधुः । विविधसंशोधनपरकान् विषयानाधृत्य मार्गदर्शनं कर्तुं हैदराबादविश्वविद्यालयस्य संप्र संस्कृतविभागस्याचार्याः डा. जे.एस्.आर्. प्रसादमहोदयाः, चेन्नैनगरस्थकृष्णमाचार्ययोगमन्दिरस्य निदेशकाः डा. जय- रामन्महादेवन्महोदयाः, कविकुलगुरुकालिदाससंस्कृतविश्व- वविद्यालयस्य भारतीयतत्त्वज्ञानधर्मसंस्कृतिसंकायप्रमुखाः आचार्याः डा. पेन्नामधुसूदनमहोदयाश्च अधिवक्तारः समायुः ।

National Sanskrit University, Tirupati
(A Central University established under Central Universities Act, 2020)

Department of Research & Publications

Organizes International Webinar on Sanskrit Research Methodology
Date- 02.06.2020 Time- 10.00 am to 01.30pm
Through webex app

Patron
Prof. V.Muralidhara Sharma
Vice Chancellor, NSU, Tirupati

Convener
Prof. K.Suryanarayana
Head of the Department

Coordinator
Dr. Shivaram Bhat
Associate Professor

Additional Co-ordinators
Dr. Somanath Dash Dr. Ch. Nagaraju
Contact details - nsurptirupati2020@gmail.com - 8421183368

National Sanskrit University, Tirupati
(A Central University established under Central Universities Act, 2020)

Department of Research & Publications

Organizes International Webinar on Sanskrit Research Methodology
Date- 02.06.2020 Time- 10.00 am to 02.00 pm
Through zoom app

Program Schedule

Chairperson
Prof. V.Muralidhara Sharma
VC, NSU, Tirupati

Inauguration & Key Note Address
Prof. Peter M. Scharf
President, The Sanskrit Library

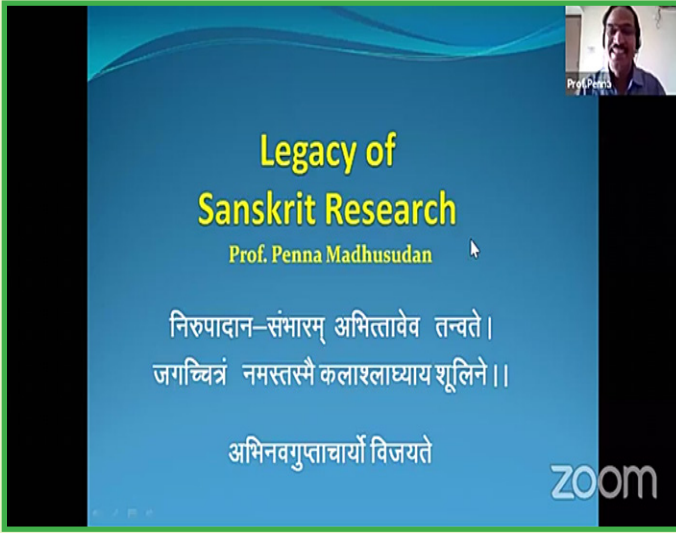
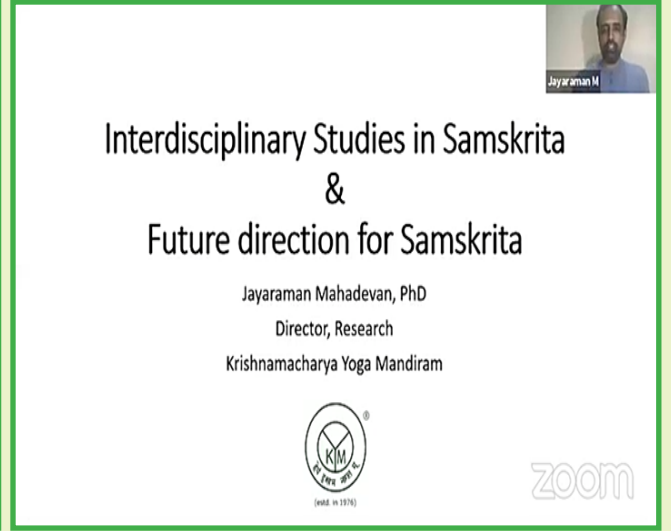
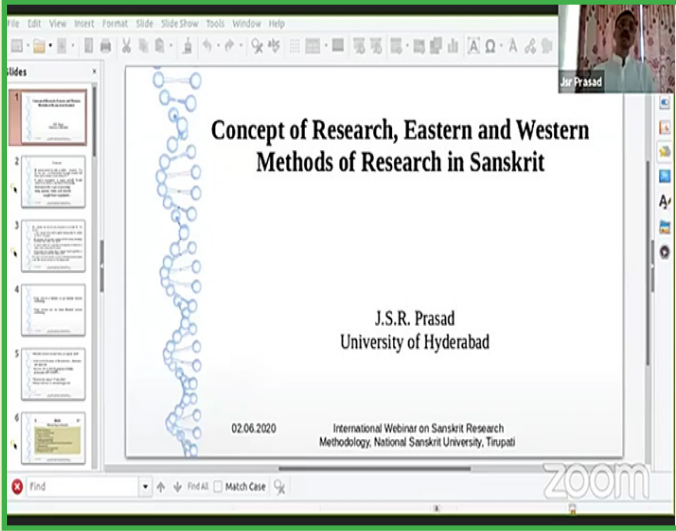
Speakers

Speaker	Time
Prof. JSR Prasad Professor of Sanskrit, University of Hyderabad	11.00 to 12.00
Dr. M. Jayaraman Director, KYM, Chennai	12.00 to 01.00
Prof. Madhusudan Penna Sahitya Academy Awardee, KKSU, Ramtek	01.00 to 02.00

विभागस्य सहाचार्याः डा. सि.एच्.नागराजुमहोदयाः डा. रागिवेङ्कटाचारिमहोदयाश्च अधिवक्तृणां परिचयमकार्षुः । सम्पूर्णकार्यक्रमस्य संचालनं संगोष्ठ्याः समन्वयकेन डा. शिवरामभट्टमहोदयेन अकारि । इत्थं महता उत्साहेन अन्तर्जालमाध्यमेन संगोष्ठीयं समायोज्यत ।

एकाहसंगोष्ठ्याः बीजभाषणं अध्यक्षभाषणं कुर्वन्तः
कुर्वन्तः आचार्याः पीटर् एम्. मान्याः कुलपतयः आचार्याः
शार्फ् महोदयाः वि. मुरलीधरशर्ममहोदयाः

एकदिनान्तराष्ट्रीयसंगोष्ठ्यां विविधसंशोधनविषयेषु मुख्यवक्तारः क्रमेण -

भाग्यनगरात् आचार्याः जे.एस्.आर्. प्रसादमहोदयाः

चेन्नैनगरात् आचार्याः जयरामन्महादेवन्महोदयाः

नागपुरात् आचार्याः पेन्नामधुसूदनमहोदयाः

कुलपतिमहोदयानां व्याख्यानम्

दिनाङ्कः - २८.०६.२०२०

दिल्लीप्रान्ते विद्यमानया संस्कृतभारत्या २८.०६.२०२० दिनाङ्के समायोजितायां व्याख्या २ नमालायाम् अस्माकं कुलपतयः आचार्याः वि. मुरलीधरशर्ममहोदयाः “प्राचीनभारतीयशिक्षा” इति विषयमभिलक्ष्य अन्तर्जालीयामुखपटलमाध्यमेन व्याख्यानमदुः । शताधिकाः संस्कृतानुरगिणः आमुख्य पटले उपस्थिता आसन् ।

संस्कृतभारती दिल्लीप्रान्तः

व्याख्यानमाला

विषयः प्राचीनभारतीयशिक्षा

प्रो. मुरलीधरशर्ममहोदयः
कुलपतिः,
राष्ट्रीयसंस्कृतविश्वविद्यालयः,
केन्द्रीयविश्वविद्यालयः तिरुपतिः

28 जून 2020,
रविवारे
अपराहणे ३:०० वादने

आयोजकः
विद्वत्परिषद्, दिल्लीप्रा

संस्कृतभारती दिल्लीप्रान्तः

Sanskritbhara

@SB_Delhi

sb_delhi_pra

अल्पं तुल्यशीलानि द्वन्द्वानि सृज्यन्ते । Rare are couples of the same temperament.

अन्तर्जालीया राष्ट्रियसङ्गोष्ठी - काव्यालोकः

दिनाङ्कः - 25-26.06.2020

तिरुपतिस्थराष्ट्रियसंस्कृतविश्वविद्यालये साहित्यविभागपक्षतः काव्यालोकः इति विषयमधिकृत्य द्विदिवसीया अन्तर्जालीया राष्ट्रियसङ्गोष्ठी आयोजिता । तत्र कविः, काव्यम्, सहृदयः, काव्यप्रयोजनम्, काव्यकारणम्, काव्यभेदाः, रसः, गुणाः, अलङ्काराः, रीतिः, ध्वनिः, वक्रोक्तिः, अनुमानम्, औचित्यम्, चमत्कारः, शब्दवृत्तयः, शय्या, पाकः तदितरे काव्यावयवभूताः अंशाः आसन्।

अस्याः सङ्गोष्ठ्याः आरम्भः 25-06-2020 दिनाङ्के प्रातः दशवादने अभवत्। सङ्गोष्ठ्याध्वर्य राष्ट्रियसंस्कृतविश्वविद्यालयस्य कुलपतिभिः **आचार्यैः वि. मुरलीधरशर्ममहोदयैः** व्यधायि । अस्याः सङ्गोष्ठ्याः पर्यवेक्षणं विश्वविद्यालयस्य शैक्षिकसङ्कायप्रमुखाः तथा साहित्यविभागाध्यक्षाः आचार्यराणिसदाशिवमूर्तिवर्याः अकृषत । एवम् अस्याः सङ्गोष्ठ्याः मार्गदर्शनम् अस्य विश्वविद्यालयस्य साहित्य-संस्कृति सङ्कायप्रमुखाः, प्रभारिकुलसचिवाः **आचार्याः जि.यस्. आर्. कृष्णमूर्तिमहाभागाः** कृतवन्तः। सङ्गोष्ठ्याः आरम्भदिने श्रीलालबहादूरशास्त्रिराष्ट्रियसंस्कृतविश्वविद्यालयः, नई दिल्ली इत्यस्य मान्याः कुलपतयः **आचार्याः रमेशकुमारपाण्डेयमहोदयाः** मुख्यातिथिसन्देशभाषणम् अकुर्वन् ।

षट् सत्राणाम् आयोजनम् अस्यां सङ्गोष्ठ्यां कृत्वा विविधसाहित्यकविषयाणां चर्चा एतेषु सत्रेषु कृता। प्रथमसत्रस्याध्यक्षाः **आचार्याः जि.एस्.आर्. कृष्णमूर्तिमहोदयाः**। एते रससङ्ख्याविचारमुपस्थाप्य अन्येषां भागग्रहीतृणां पत्राणि व्यश्लेषयन् । **आचार्याः के. राजगोपालन्महाभागाः** द्वितीयसत्रस्याध्यक्षतां स्वीकृत्य भागग्रहीतृणां पत्राणि समालोचयन् । तृतीयसत्रस्याध्यक्षाः **आचार्याः सत्यनारायणाचार्यमहोदयाः** ध्वनिप्रस्थानमिति विषयमुपलक्ष्य भाषणं अदुः। तत्र भागग्रहीतृणां पत्राणि आलोचितवन्तः। चतुर्थसत्रस्याध्यक्षाः **आचार्याः राणिसदाशिवमूर्तिमहोदयाः** आसन् । ते कवि-काव्यभेदाः इति विषयस्योपरि उपन्यासं दत्तवन्तः तथा भागग्रहीतृणां पत्राणि विश्लेषितवन्तः। **आचार्याः चक्रवर्तिरङ्गनाथन्महोदयाः** पञ्चमसत्रस्याध्यक्षपदमूढ्वा अलङ्काराणामुपरि स्वीयं भाषणं दत्तवन्तः । तथा छात्राणां पत्राणि श्रुत्वा तेषां मार्गदर्शनं कृतवन्तः। षष्ठसत्रस्याध्यक्षाः **डा.जे. बलिचक्रवर्तिमहोदयाः** भासकवेः वैशिष्ट्यमिति विषयमुपस्थाप्य भागग्रहीतृणां पत्राणि श्रुतवन्तः।

राष्ट्रियसंस्कृतविश्वविद्यालयः
तिरुपतिः
काव्यालोकः
(अन्तर्जालमाध्यमसङ्गोष्ठी, साहित्यविभागः)
दिनाङ्कः - 25-06-2020

कविः, काव्यम्, सहृदयः, काव्यप्रयोजनम्, काव्यकारणम्, काव्यभेदाः, रसः, गुणाः, अलङ्काराः, रीतिः, ध्वनिः, वक्रोक्तिः, अनुमानम्, औचित्यम्, चमत्कारः, शब्दवृत्तयः, शय्या, पाकः, तदितरे काव्यावयवभूताः अंशाः ।
अंशेष्वेतेष्वन्यतमस्योपरि शोधपत्राणि भवितुमर्हन्ति ।
प्रतिशोधपत्रे पञ्चपुटपरिमितं स्यात् ।
सर्वे भागग्रहणेस्वः 20-06-2020 तिथ्यभ्यन्तरे स्वनामपञ्जीकरणं कुर्युः ।
तदभ्यन्तरे एव स्वीयपत्राण्यपि प्रेषयेयुः ।

सङ्गोष्ठीशुल्कम् - अध्यापकाः - ₹ 500/-	For fee remittance
शोधच्छात्राः - ₹ 350/-	Registrar rsvp A/c
इतरे - ₹ 300/-	146610100098473
वैदेशिकाः - \$10	IFSC ANDB0001466
सङ्गोष्ठ्यन्तर्पर्यन्तमुपस्थितेभ्यः एव उपस्थितिप्रमाणपत्रं प्रदास्यते ।	Fee receivable account

पर्यवेक्षणम्
आचार्यः राणिसदाशिवमूर्तिः,
अध्यक्षः, साहित्यविभागः,
शैक्षिकसङ्कायप्रमुखः

सङ्गोष्ठ्याध्वर्यवम्
आचार्याः विरिचिपट्टि मुरलीधरशर्माणः,
मान्यकुलपतयः, राष्ट्रियसंस्कृतविश्वविद्यालयः, तिरुपतिः

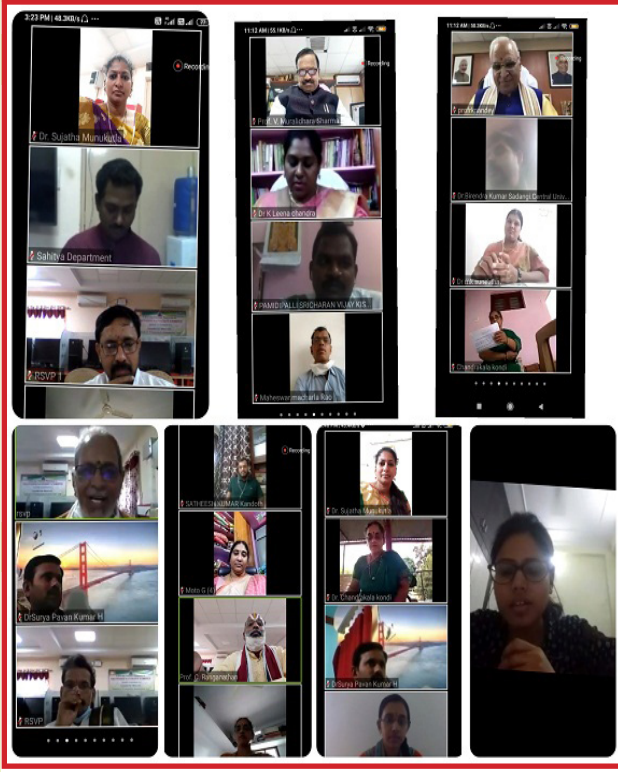

मार्गदर्शनम्
आचार्याः जि.यस्.आर्. कृष्णमूर्तिवर्याः,
आभारिकुलसचिवाः,
साहित्य-संस्कृति सङ्कायप्रमुखाः

सङ्गोष्ठीसमायोजनम् - आचार्याः चक्रवर्ति रङ्गनाथन्
साहित्यविभागः

For Registration Click Here → <https://forms.gle/aNXUH75xyP6EpG9z6>

काव्यालोकः नाम अन्तर्जालीयायाः राष्ट्रियसङ्गोष्ठ्याः
समापनोत्सवः 26-06-2020 दिनाङ्के समभवत् । तत्र
समापने मुख्यातिथित्वेन आचार्याः जि.एस्.आर्.
कृष्णमूर्तिमहोदयाः तथा सभायाः अध्यक्षम् आचार्याः
राणि सदाशिवमूर्तिमहोदयाः
एवं सङ्गोष्ठीनिवेदिकासमर्पणम् आचार्याः चक्रवर्ति
रङ्गनाथन् महोदयाः कृतवन्तः। सभायाः सञ्चालनं
डा.श्वेतपद्मा शतपथीमहाभागा कृतवती।

अनेन प्रकारेण द्विदिवसीया अन्तर्जालीया
राष्ट्रिया सङ्गोष्ठी सुसम्पन्ना । तथा छात्राः अपि
सोत्साहेन विविधविषयान् ज्ञात्वा स्वीयानुभवान्
प्रास्तुवन् ।

सेवानिवृत्ताः आचार्याः

राष्ट्रीयसंस्कृतविश्वविद्यालयस्य वेदान्तविभागस्य मूर्धन्या आचार्याः एम्.एल्.नरसिंहमूर्तिमहोदयाः
विश्वविद्यालये स्वकीयसुदीर्घसेवां विधाय २०२० अगस्ट् मासे सेवानिवृत्ताः । तान् सम्मानमयन्तः मान्याः
कुलपतयः कुलसचिवाः संकायप्रमुखाः विभागप्रमुखाश्च । श्लोकप्रशस्तिं समर्पयन्तच्छिष्याश्च ।

नवजीवनविद्वन्मणिविद्यासेवापुरस्कारः

विश्वविद्यालयस्य आगमविभागस्य आचार्याः तद्वृश्च
विजयराघवाचार्युलुमहोदयाः Navajeevan Blind
Relief Centre, Tirupati इति संस्थया २०२०
अगस्ट् मासे

नवजीवनविद्वन्मणिविद्यासेवापुरस्कारेण

सम्मानिताः ।

सेवानिवृत्ता आचार्याः

विश्वविद्यालयस्य अद्वैतवेदान्तविभागस्य आचार्याः
सायिरामशर्ममहोदयाः विश्वविद्यालये स्वकीयसेवां
विधाय ३१.०७.२०२० दिने सेवानिवृत्ताः ।

महोदयान् सम्मानयन्तः आचार्याः कुलपतयः, अन्ये
च मान्याः ।

सेवानिवृत्तः शिक्षकसहयोगिकर्मकरः

k. सुब्रह्मण्यमहोदयः ३१.०८.२०२० दिनाङ्के
सेवानिवृत्तः । तं सम्मानयन्तः मान्याः कुलपतयः
कुलसचिवाः संकायप्रमुखाश्च

भुवनेश्वरे विद्यमानस्य Divine Life Society
इत्यस्य स्वामिचरणाः शिवचिदानन्दसरस्वतीमहाभाद
गाः विश्वविद्यालयस्य साहित्यविभागे सहाचार्येण डा.
भारतभूषणरथमहोदयेन विरचितं पुस्तकं प्राकाशयन् ।

NEW TRENDS IN EDUCATIONAL PSYCHOLOGY

द्विदिना अन्तर्जालीयसंगोष्ठी

दिनाङ्कः - ०२-०३.०७.२०२०

राष्ट्रीयसंस्कृतविश्वविद्यालयस्य शिक्षाविभागेन ०२-०३.०७.२०२० दिनाङ्कयोः “NEW TRENDS IN EDUCATIONAL PSYCHOLOGY” दिनद्वयात्मिका अन्तर्जालीया राष्ट्रियसंगोष्ठी समायोज्यत । अस्याः उद्घाटनसमारोहे ०२.०७.२०२० दिनाङ्के मुख्यातिथिरूढे पण तिरुपतिस्थपद्मावतीमहिलाविश्वविद्यालयस्य मान्याः कुलपतयः आचार्याः डि. जमुनामहोदयाः समुपस्थिताः आसन् । अध्यक्षत्वेन विश्वविद्यालयस्य आदरणीयाः कुलपतयः आचार्याः वि. मुरलीधरशर्ममहोदयाः उपस्थाय भारतीयपाश्चात्यमनोविज्ञानस्य स्वरूपं महत्त्वं च प्रत्यपादयन् । देशस्य नानाकोणेभ्यः समागताः सहभागिनः विविधविषयेषु शोधपत्रं प्रास्तुवन् । ०३.०७.२०२० दिनाङ्के जाते अस्याः समापनसमारोहे राष्ट्रियमूल्याङ्कनस्य प्रत्यायनपरिषदः उपपरामर्शकाः डा. गणेशहेगडेमहोदयाः मुख्यातिथित्वेन समुपस्थाय राष्ट्रियमूल्याङ्कनप्रत्यायनपरिषदः मूल्याङ्कनप्रक्रियां सप्तानां निकषाणां च संक्षिप्तं स्वरूपं न्यरूपयन् । आचार्या के. कादम्बिनीमहोदया संगोष्ठ्याः संयोजिका आसीत् । सहाचार्या एस्. वैष्णवी समन्वयिका आसीत् । नैके सहभागिनः स्वकीयं शोधपत्रं प्रास्तुवन् ।

राष्ट्रीयसंस्कृतविश्वविद्यालयः, तिरुपति, आ.प्र.
National Sanskrit University, Tirupati, A.P.

Revised dates
02.07.2020
&
03.07.2020

A Two Day National e - Seminar on
NEW TRENDS IN EDUCATIONAL PSYCHOLOGY
BY
DEPARTMENT OF EDUCATION

Last Date for Registration
extended upto
20.06.2020

Objectives of the Seminar

- Enhance Knowledge in the concepts and principles of Educational Psychology as an applied science.
- The implications of Psychological theories to facilitate learning process.
- Understand the concepts and theories of Personality.
- Understand growth and development of learner.
- Understand the concept of intelligence and provide appropriate guidance to the children with special needs.
- Understand the nature of adjustment to develop insight into various types of adjustment and mal-adjustive behaviours.
- Increase knowledge in the Indian concepts of development, learning, intelligence and personality.
- Understand the new trends in cognitive learning.

CHIEF PATRON

Prof. V. Muralidhar Sharma
Vice-Chancellor
National Sanskrit University, Tirupati

Chief Guest

Prof. D. Jamuna
Vice-Chancellor
Padmasri Mahila University, Tirupati

Modalities

- Seminar is only for teacher educators and Research scholars of various Sanskrit Universities pertaining to the department of Education.
- Others can only participate.
- Connectivity issues are to be taken care by the participants.
- Zoom would be the platform for various sessions.
- Registration through Google forms.
- What's app group for registered participants.
- Selected papers will be published with ISBN number.

About National Sanskrit University

National Sanskrit University is a premier institution in the field of higher learning in Sanskrit studies, Sanskrit Teacher Education and a Centre of Excellence in Traditional Sastras, funded by the MHRD through UGC. It was established in 1961, under the name of Kendriya Sanskrit Vidyapeetha. Later it was declared as a Deemed to be University by the Govt. of India, considering its services and achievements in Sanskrit Education, research and publications and accredited by NAAC, with 'A' grade in the duration 2015-2020 with 3.71 CGPA. It was listed under Graded Autonomy Category - I Deemed to be University by UGC in 2018. It has been attracting students from all over India and abroad and the programmes, cover a wide range of subjects viz Sanskrit language and literature, Traditional Sastras, Sanskrit Teacher Education and career oriented programmes too. A combination of Traditional Sastras with modern subjects are offered at Shastri and Prak-Shastri levels. A unique feature of the University is that the medium of instruction for all subjects, other than modern subjects is Sanskrit.

Registration Fee

- For Faculty — Rs.500/-
- For Others — Rs.200/-
- For Research Scholars — Rs.200/-

Registration Link
<https://forms.gle/EDTHCwpCm71WTFtA6>

ORGANISING COMMITTEE

Prof. K. Kadambini
Dr. A. Subramanyam
Dr. Debanjan Ghosh
Dr. J. Mahesh Rao
Dr. J. Chandrab
Mr. Akhilesh
Ms. S. Vaishnavi

Contact

Dr. M. Debatraya Sharma — 930557418
Dr. P. Mahesh Rao — 9553207777
Mr. Akhilesh — 9182184920
Ms. S. Vaishnavi — 9949280993
Email : psy@nswsru.ac.in

THEMES

- About Educational Psychology
- Schools of Psychology
- Growth and Development
- Learner & Development
- Development of learner's Behaviour & Theories of development
- Cognitive Development & Learning
- Psycholinguistics
- Individual Differences
- Learning & Learning process
- Theories of Learning
- Motivation for Learning
- Intelligence
- Interest & Creativity
- Personality
- Ancient Indian Psychology

For more details, Check our Website
www.nswsru.ac.in

PRESENTATION CAN BE IN THE FORM OF

POSTER PRESENTATION, PAPER PRESENTATION,
POWER POINT PRESENTATION.
PARTICIPANTS SHOULD SUBMIT THE ENTIRE PAPER/ POSTER/PPT, WELL IN ADVANCE.
INSTRUCTIONS FOR PAPER PRESENTATION ARE GIVEN IN E BROCHURE.

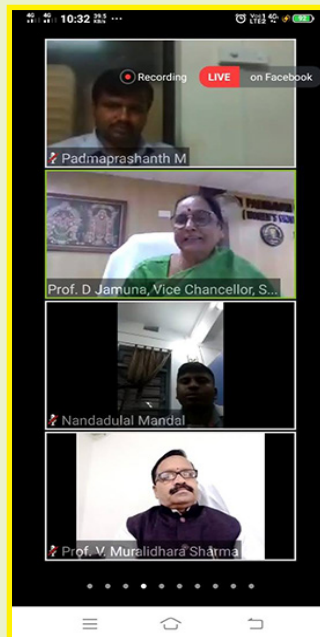

Prof. Pralhad R. Joshi,
Dean, Faculty of Education

Prof. P. Venkat Rao,
Head, Department of Education

Coordinator
Prof. K. Kadambini

Additional Coordinator
Ms.S. Vaishnavi

बृहत्सहायः कार्यान्तं क्षोदीयानपि गच्छति । Even a small man when helped by a big one achieves his objective.

अन्तर्जालमाध्यमेन आयोजितायां द्विदिनसंगोष्ठ्यां विराराज्यन्ते मान्याः सहभागिनश्च

संस्कृतशिक्षाजगति अस्मद्विश्वविद्यालयस्य भूमिका – चर्चासत्रम्

दिनाङ्कः - ०९.०७.२०२०

राष्ट्रीयसंस्कृतविश्वविद्यालयस्य मान्यानां कुलपतीसु नाम् आचार्याणां वि. मुरलीधरशर्ममहोदयानाम् आध्यक्ष्ये “संस्कृतशिक्षाजगति अस्मद्विश्वविद्यालयस्य भूमिका” इति विषयमुपलक्ष्य विश्वविद्यालयस्य अध्यापकैः सह एकदिनात्मकं चर्चासत्रमायोज्यत । तत्र नवदेहलीस्थस्य संस्कृतसंवर्धनप्रतिष्ठानस्य न्यासिसी चिवाः पद्मश्रीभूषिताः श्रीचमूकृष्णशास्त्रिमहोदक्याः दिशानिर्देशपुरस्सरम् अमूल्यं मार्गदर्शनमकार्षुः । विश्वविद्यालयस्य नवत्यधिकाः अध्यापकाः चर्चासत्रेऽस्मिन् सहभागं स्व्यकार्षुः ।

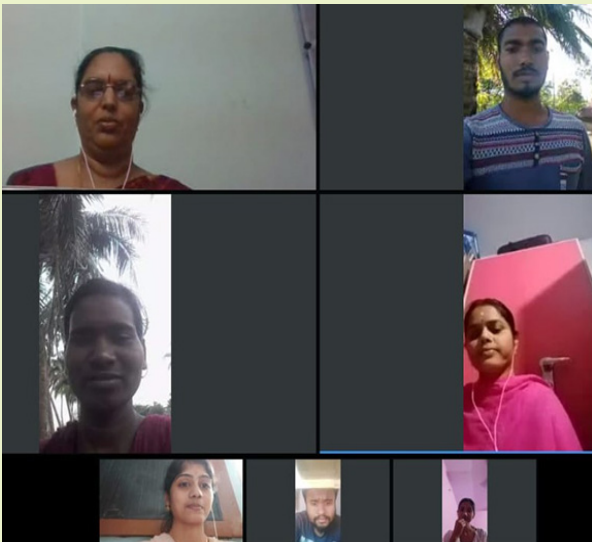
राष्ट्रीयसंस्कृतविश्वविद्यालयः, तिरुपतिः
NATIONAL SANSKRIT UNIVERSITY, TIRUPATI
(Erstwhile Rashtriya Sanskrit Vidyapeetha)

“संस्कृतशिक्षाजगति
अस्मद्विश्वविद्यालयस्य भूमिका”
विश्वविद्यालयस्य अध्यापकैः सह
मार्गदर्शिका चर्चा
09.07.2020 (गुरुवासरः)
प्रातः 10.00 तः मध्याह्ने 12.00 वादनपर्यन्तम्

“पद्मश्री” पुरस्कृतः
श्री. चमू. कृष्णशास्त्री
न्यासिसचिवः संस्कृतसंवर्धनप्रतिष्ठानम्

Website - www.nskt.ac.in

राष्ट्रीयशिक्षादिवसः

राष्ट्रीयसंस्कृतविश्वविद्यालयस्थशिक्षाशास्त्रविभागेन राष्ट्रियशिक्षादिवसमुपलक्ष्य शिक्षायाः महत्वम् (Importance of Education) इति विषयमधिकृत्य वैद्युतीयसङ्गोष्ठी 11.11.2020 दिनाङ्के आयोजिता। अस्याः सङ्गोष्ठ्या अध्यक्षा आचार्या के. कादम्बिनीमहोदया आसीत्। शिक्षाचार्यद्वितीयवर्षीया देवीकल्याणी सभासञ्चालिका आसीत्। सभायामस्यां शिक्षाचार्यद्वितीयवर्षीयछात्राः उपस्थिताः। तेषु षट् छात्राः सुभाषितेषु वर्णितं शिक्षायाः महत्वम्, बहुसंस्कृतिवादः, वैद्युतीयाधिगमः – लाभाः हानिश्च, प्राचीना-अर्वाचीना च शिक्षा, शिक्षायाः महत्वम्, शिक्षायाः प्रकाराः इति शिक्षासम्बद्धविषयेषु स्वकीयपत्राणि प्रस्तुतीकृतवन्तः। अन्ते धन्यवादसमर्पणपूर्वकं सङ्गोष्ठ्याः समापनम् अभूत् ।

सेवाधर्मः परमगहनो योगिनामप्यगम्यः । The art of serving another is extremely difficult beyond the reach even of the yogins.

विश्वविद्यालयप्राङ्गणे श्रीजगन्नाथरथयात्रा

CAR FESTIVAL OF LORD SRI JAGANNATH IN UNIVERSITY COMPOUS

दिनाङ्कः - २४.०७.२०२०

प्रतिसंवत्सरम् आषाढमास-शुक्लपक्ष-द्वितीयातिथौ ओडिशाराज्यस्य सुप्रसिद्धे पुरुषोत्तमक्षेत्रे श्रीजगन्नाथमहाप्रभोः रथयात्रा महता वैभवेन परिपाल्यते । तदवसरे देशविदेशेषु निर्मितेषु सर्वेषु जगन्नाथमन्दिरेष्वपि उत्सवस्यास्य परिपालनं तद्भक्तगणैरवश्यं क्रियते । महतः सौभाग्यस्य विषयोऽयं यत् नियतपवित्रिते विद्यापीठप्राङ्गणे प्रतिष्ठापिते उत्कलपीठे विद्यमानानां श्रीजगन्नाथ-बलभद्र-सुभद्रा-सुद-

र्शनाख्यां चतुर्विधमूर्तीनां रथयात्रामहोत्सवः ऐषमः 24.07.20 दिनाङ्के परिपालितः । विविध-

वैदिकमन्त्रैः नानावस्त्रालंकारविभूषितानां विग्रहाणां मन्दिरसिंहासनात् आनीय (पहण्डिद्वारा) रथोपरि संस्थापनमक्रियत । श्रीविग्रहाणां रथोपरि आनयनं “पहण्डिद्वार विजे” इति कथ्यते । तत्र विधानानुसारं पुर्यां यथा

गजपतिमहाराजः स्वर्णमार्जन्या रथपरिष्करणं करोति तथैव विद्यापीठस्य प्रमुखाधिकारिणः कुलपतयः रथमार्जनमकुर्वन् । एवं साटोपं रथयात्रा विलद्यापीठपरिसरे आयोजिता । यात्रायामस्यां विद्यापीठस्य कुलपतयः कुलसद्व्यचिवाः अधिकारिणः अध्यापकाः कर्मचारिणः छात्राश्च भागमगृह्णन् ।

संस्कृतसप्ताहः

दिनाङ्कः - ०३-०९.०८.२०२०

राष्ट्रीयसंस्कृतविश्वविद्यालये ऐषमः संस्कृतसप्ताहमहोत्सवः महता वैभवेन ०३.०८.२०२० दिनाङ्कादारभ्य ०९.०८.२०२० दिनाङ्कपर्यन्तं समाचर्यत । कोरोना-महामारीसन्दर्भेऽस्मिन् अन्तर्जालमाध्यमेन समेषां निमित्तं विविधाः कार्यक्रमाः समायोज्यन्त । ०३.०८.२०२० दिनाङ्के प्रातः १०.३० वादने भारतसर्वकारस्य मानवसंक्र साधनविकासमन्त्रालयस्य महामन्त्रिणं मान्याः **डा. रमेश-पोखरियालनिशङ्कमहोदयाः** मुख्यातिथिपदं विभूष्य संस्कृतसप्ताहसमारोहमुदघाटयन् । मान्याः कुलपतयः **आचार्याः वि. मुरलीधरशर्ममहोदयाः** स्वागतभाषणं व्यदधुः । मान्याः कुलसचिवाः **आचार्याः जि.यस्.आर्. कृष्णमूर्तिमहोदयाः** धन्यवादसमर्पणमकार्षुः । शैक्षिकद संकायप्रमुखाः **आचार्याः राणिसदाशिवमूर्तिमहोदयाः** सभासंचालनमकुर्वन् । इत्थं संस्कृतसप्ताहोद्घाटनकार्यक्रमः माननीयानां मन्त्रिणां करकमलाभ्यां संजात इति वैषिष्ट्यम् ।

राष्ट्रीयसंस्कृतविश्वविद्यालयः
तिरुपतिः

संस्कृतसप्ताहमहोत्सवः
शार्वरि-श्रावणपूर्णिमाशुभावसरे
समुद्घाटनसमारोहः

दि.०३-०८-२०२० प्रातः १०.३० वादने

भारतसर्वकारस्य मानवसंसाधनमन्त्रालयस्य मान्यमन्त्रिणः
रमेश पोखरियाल 'निशङ्क' महोदयाः
मुख्यातिथिपदं विभूषयिष्यन्ति

आचार्यः विरिवेण्टिमुरलीधरशर्ममहोदयः

मान्यकुलपतिः स्वागतभाषणं विधास्यति

आचार्यः जि यस् आर् कृष्णमूर्तिमहोदयः

कुलसचिवः धन्यवादसमर्पणं करिष्यति

आचार्यः राणिसदाशिवमूर्तिः

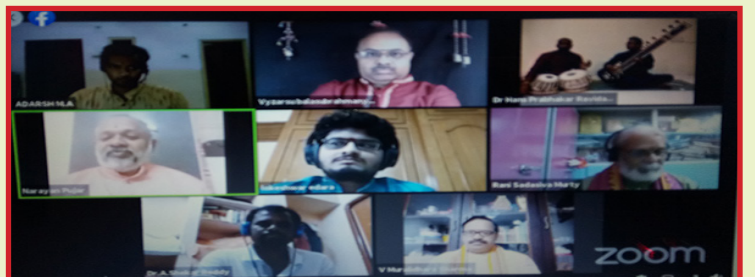
शैक्षिकसङ्कायप्रमुखः
सभासञ्चालनं करिष्यति

संस्कृतभाषानुरागिभ्यः सर्वेभ्यः सादरमाह्वानम्।

राष्ट्रीयसंस्कृतविश्वविद्यालयः
तिरुपतिः
संस्कृतसप्ताहमहोत्सवः
समुद्घाटनसमारोहः
दि.०३-०८-२०२० प्रातः १०.३० वादने
भारतसर्वकारस्य मानवसंसाधनमन्त्रालयस्य मान्यमन्त्रिणः
रमेश पोखरियाल 'निशङ्क' महोदयाः
मुख्यातिथिपदं विभूषयिष्यन्ति
आचार्यः विरिवेण्टिमुरलीधरशर्ममहोदयः
मान्यकुलपतिः
स्वागतभाषणं विधास्यति
साप्ताहिकः कार्यक्रमः
दि.०३-०८-२०२० - कवितागोष्ठी
दि.०४-०८-२०२० - सङ्गीतनृत्यसभा
दि.०५-०८-२०२० - सर्वविभागीयसङ्गोष्ठ्यः
दि.०६-०८-२०२० - शास्त्रार्थगोष्ठी
दि.०७-०८-२०२० - भाषाकौशलम्
दि.०८-०८-२०२० - बालगोकुलम्
दि.०९-०८-२०२० - शास्त्रीयम् व्याख्यानम्
दि.०९-०८-२०२० - समापनोत्सवः
विशिष्टः कार्यक्रमः
सार्वजनिकसंस्कृतरसप्रभसाप्ताहिकी
(सप्तसु दिनेषु सप्तस्तरेषु)
संस्कृतभाषानुरागिभ्यः सर्वेभ्यः सादरमाह्वानम्।

संस्कृतसप्ताहेऽस्मिन् प्रतिदिनमेकैकः कार्यक्रमः समायोज्यत। यथा – कवितागोष्ठी, सङ्गीतनृत्यसभा,सर्वविभागीयसंगोष्ठ्यः, शास्त्रार्थसंगोष्ठी, भाषाकौशलम्, बालगोकुलम्, शास्त्रीयं व्याख्यानम् इत्येवं कार्यक्रमाः छात्राणामध्यापकानां चोपस्थितौ महता उत्साहेन समायोजिषत । अपि च विश्वविद्यालयस्य अध्यापकैः छात्रैश्च आधुनिकमाध्यमानां सहयोगेन विविधानि दृश्यमुद्रणानि निर्माय आमुखपटलादिषु अध्यारोप्यन्त । पुनश्च ग्रन्थाध्ययनसप्ताहत्वेन **कर्णभारम्** इति नाटकमपि समेषां निमित्तम् आयोज्यत ।

संस्कृतसप्ताहे संगीतकार्यक्रमः

राष्ट्रीयसंस्कृतविश्वविद्यालयः, तिरुपतिः
NATIONAL SANSKRIT UNIVERSITY, TIRUPATI

संस्कृतसप्ताहमहोत्सवः

शास्त्रार्थगोष्ठी

दिनाङ्कः - ०६-०८-२०२० प्रातः - १०.०० वादने

कार्यक्रमसमयसूची

प्रारम्भः, प्रार्थना - १०.०० वादने

स्वागतभाषणम् - आचार्याः राणिसदाशिवमूर्ति महोदयाः
समयः - १०.१० वादने सङ्घायप्रमुखाः, राष्ट्रियसंस्कृतविश्वविद्यालयः

मीमांसायां वाक्यार्थः - आचार्याः के.ई. देवनाथन् महोदयाः
समयः - १०.२० वादने आचार्याः, विशिष्टाद्वैतवेदान्तविभागः

न्यायशास्त्रे वाक्यार्थः - आचार्याः ओ. एस्. रामलाल शर्म महोदयाः
समयः - १०.५० वादने आचार्याः, न्यायविभागः

वेदान्तशास्त्रे वाक्यार्थः - आचार्याः के. गणपतिभट्ट महोदयाः
समयः - ११.२० वादने आचार्याः, अद्वैतवेदान्तविभागः

व्याकरणशास्त्रे वाक्यार्थः - डॉ. शिवरामभट्ट महोदयाः
समयः - ११.५० वादने सहायकाचार्याः, अनुसन्धानविभागः

सभाध्यक्षभाषणम् - आचार्याः वि. मुरलीधरशर्म महोदयाः
समयः - १२.२० वादने कुलपतयः, राष्ट्रियसंस्कृतविश्वविद्यालयः

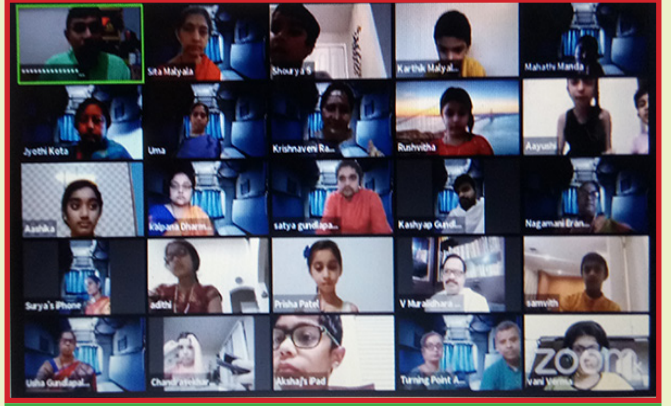

धन्यवादसमर्पणम् - आचार्याः के. विश्वनाथ महोदयाः
समयः - १२.३० वादने आचार्याः, न्यायविभागः

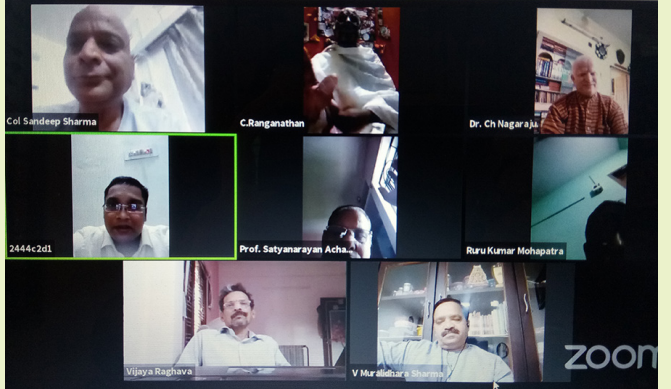

Link - <https://drkumar.webex.com/meet/SAMSKRIT>
Access code: - 166 490 8682

संस्कृतसप्ताहे विविधशास्त्रेषु विदुषां शास्त्रसंगोष्ठी

संस्कृतसप्ताहे बालगोकुलच्छात्राणां कार्यक्रमः

संस्कृतसप्ताहे विदुषां कवितागोष्ठी

संस्कृतसप्ताहस्य समापनमहोत्सवः

०९.०८.२०२० दिनाङ्के संस्कृतसप्ताहमहोत्सवस्य समापनसमारोहे संस्कृतसंवर्धनप्रतिष्ठानस्य न्यासिसचिवाः पद्मश्रीविभूषिताः मान्याः चमूकृष्णशास्त्रिमहोदयाः मुख्यातिथित्वेन समायासिषुः । समापनमहोत्सवे शास्त्रिमहोदयानां “संस्कृतशिक्षणम् अन्तर्जालीयाः अवसराश्च” इति विषयमभिलक्ष्य विशिष्टव्याख्यानमप्यायोजितमासीत् । अस्मिन् अवसरे संस्कृतज्ञैः कर्तुं शक्याः करणीयाश्च बहव उपायाः समसूच्यन्त । मान्याः कुलाधिपतयः श्रीमन्तः नी. गोपालस्वामिवर्याः आध्यक्ष्यं निरवहन् । मान्याः कुलपतयः आचार्याः वि. मुरलीधरशर्ममहोदयाः समागतानां स्वागतं व्याहरन् । शैक्षिकप्रमुखाः आचार्याः राणिसदाशिवमूर्तिमहोदयाः सम्पूर्णसंस्कृतसप्ताहकार्यक्रमस्य इतिवृत्तमवोचन् सभासंचानं चाकुर्वन् । आचार्याः प्रह्लादजोशिमहोदयाः धन्यवादसमर्पणमकुर्वन् । विश्वविद्यालयस्य नैके छात्राः अध्यापकाश्च कार्यक्रमेऽस्मिन् उपस्थिताः । इत्थं विविधकार्यक्रमैः ऐषमः संस्कृतमहोत्सवः महता उत्साहेन समपद्यत ।

समापनमहे मान्याः कुलाधिपतयः अतिथयः कुलपतयश्चेत्यादयः

राष्ट्रीयसंस्कृतविश्वविद्यालयः, तिरुपतिः
National Sanskrit University, Tirupati
 संस्कृतसप्ताहमहोत्सवम् उपलक्ष्य आयोजितं विशिष्टव्याख्यानम्
संस्कृतशिक्षणम् अन्तर्जालीयाः अवसराश्च

दि. 09.08.2020
 प्रातः 11.30 वादनतः

व्याख्याता
 'पद्मश्री' पुरस्कृतः
 श्री चमू कृष्णशास्त्रिमहोदयः
 न्यासिसचिवः, संस्कृतसंवर्धनप्रतिष्ठानम्, नवदेहली

संस्कृतसप्ताहे शास्त्रिमहोदयानां व्याख्यानम्

राष्ट्रीयशिक्षानीतिः – 2020

द्विदिवसीया अन्तर्जालीया राष्ट्रियसङ्गोष्ठी

दिनाङ्कः - 08-09-2020

तिरुपतिस्थस्य राष्ट्रियसंस्कृतविश्वविद्यालयस्य शिक्षाशास्त्रविभागेन राष्ट्रियशिक्षानीतिः 20 इति विषयमधिकृत्य सेप्टेम्बरमासस्य 4, 5 दिनाङ्कयोः द्विदिवसीया अन्तर्जालीया राष्ट्रियसङ्गोष्ठी समायोजिता। सङ्गोष्ठ्यामस्यां राष्ट्रिय विभन्नराज्येभ्यः विभिन्नविश्वविद्यालयानाम् आचार्याः, सहाचार्याः, सहायकाचार्याः, संस्कृतशिक्षकाः, शोधच्छात्राश्च पत्रवाचनमकुर्वन्।

उद्घाटनसमारोहः (दि.04-09-20, प्रातः 10.30)

आचार्यः प्रह्लादजोशी

सङ्गोष्ठ्याः अस्याः उद्घाटनसमारोहः 04-09-20 दिनाङ्के प्रातः 10.30 वादने विश्वविद्यालयस्य मान्यकुलपतेः आचार्यस्य वि. मुरलीधरशर्ममहोदयस्य आध्यक्ष्ये सम्पन्नः। कार्यक्रमस्यास्य मुख्यातिथिः आसीत् विश्वविद्यालयानुदानायोगस्य सहायुक्ता मान्या डा. (श्रीमती) अर्चना ठाकूरमहोदया आसीत्। अयं कार्यक्रमः कु. वसुप्रदायाः मङ्गलाचरणेन समारम्भः। तदनु शिक्षासङ्कायाध्यक्षः आचार्यः प्रह्लादजोशीमहोदयः समुपस्थितानाम् अतिथीनां स्वागतमकरोत्। ततः परं शिक्षाशास्त्रविभागाध्यक्षः प्रो. पि. वेङ्कटरावमहोदयः मुख्यातिथेः डा. (श्रीमती) अर्चना ठाकूरमहोदयायाः स्वागतं परिचयञ्चाकरोत्।

प्रो. पि. वेङ्कटरावः

मुख्यातिथिभाषणम्

तदनु कार्यक्रमस्य मुख्यातिथिः डा. अर्चना ठाकूरमहोदया स्वकीयभाषणे राष्ट्रियशिक्षा-नीतिः 2020 इत्यस्य स्वरूपं वर्णयन्ती विश्वविद्यालयशिक्षा कौशलकेन्द्रिता, बहुविषय-केन्द्रिता च भविष्यतीति अवदत् । अस्याः उद्देश्यं वैश्विकस्तरे 2040 वर्षाभ्यन्तरे भारतं महच्छशक्तिशालिरूपेण परिवर्तनमिति, तथैव शिक्षायां समानता तथा गुणवत्तापूर्णशिक्षा इति प्रास्तौत् ।

मुख्यातिथिः
डा. अर्चना ठाकूरः

अध्यक्षभाषणम्

अध्यक्षः
आचार्यः वि. मुरलीधरशर्मा

कार्यक्रमस्य अध्यक्षः मान्यः कुलपतिः आचार्यः वि. मुरलीधरशर्ममहोयः स्वकीये अध्यक्षभाषणे संगोष्ठ्याः अस्याः प्रासङ्गिकतां समुपवर्ण्य अग्रिमे काले शिक्षायाः स्वरूपपरिवर्तने राष्ट्रियशिक्षानीतिः 2020 इत्यस्य आधारेण संस्कृतशिक्षा-विकासे विश्वविद्यालयस्य तथा शिक्षाविभागस्य भूमिकाञ्च प्रास्तौत् । राष्ट्रियशिक्षा-नीतेः क्रियान्वयनदृष्ट्या विश्वविद्यालयस्य कार्याणि कर्तव्यानि च प्रास्तौत् ।

अन्ते धन्यवादार्पणं संगोष्ठ्याः सहसंयोजकः डा. ए. सच्चिदानन्दमूर्तिः अकरोत् । उद्घाटनकार्यक्रमस्य सञ्चालनं संगोष्ठ्याः संयोजकः प्रो. एस्. मुरलीधररावमहोदयः अकरोत् ।

प्रो. एस्. मुरलीधररावः

प्रथमसत्रम्

दि. 04-09-2020, 12.00 - 1.00

डा. ए. सच्चिदानन्दमूर्तिः

सत्राध्यक्षः - आचार्यः रजनीकान्तशुक्लः, शिक्षाविभागः

- पत्रप्रस्तोतारः -
1. श्री देसु हरिकृष्णः, सहायकाचार्यः, अरोरा महाविद्यालयः, हैदराबाद,
  2. श्री नन्द दुलाल, सहायकाचार्यः, केन्द्रीयसंस्कृतविश्वविद्यालयः, अगर्तला
  3. श्री सोमित्रः भट्टाचार्यः
  4. वी. प्रदीप कुमारः, शोधच्छात्रः

सञ्चालिके - डा. श्रीमती ए. सुनीता, सहायकाचार्या, शिक्षाविभागः

कु. वैष्णवी, सहायकाचार्या, शिक्षाविभागः

द्वितीयसत्रम्**दि. 04-09-2020, 2.00 – 3.00**

- सत्राध्यक्षः** - आचार्यः प्रह्लाद रा. जोशी, शिक्षासङ्कायप्रमुखः
- पत्रप्रस्तोतारः** - 1. डा. अरुण भट, सहायकाचार्यः, केन्द्रीयसंस्कृतविश्वविद्यालयः, शृंगेरी
2. श्री तन्मयमण्डल, शोधच्छात्रः
3. डा. वेणुगोपालरावः, केन्द्रीयसंस्कृतविश्वविद्यालयः, गुरुवायूर
- सञ्चालकः** - डा. ए. शेखरेड्डी, सहायकाचार्यः, शिक्षाविभागः

तृतीयसत्रम्**दि. 04-09-2020, 3.10 – 4.10**

- सत्राध्यक्षा** - आचार्या. एन्. लता, , शिक्षाविभागः
- पत्रप्रस्तोतारः** - 1. डा. विद्याधरः प्रभल, केन्द्रीयसंस्कृतविश्वविद्यालयः, गुरुवायूर
2. श्री आशिषकुमार पाण्डेय, शोधच्छात्रः
3. कु. स्वातीरेका साहू, शोधच्छात्रा
4. श्री शङ्कर बेरा, शोधच्छात्रः
- सञ्चालकः** - डा. दत्तात्रेयशर्मा, सहायकाचार्यः, शिक्षाविभागः

चतुर्थसत्रम्**दि. 04-09-2020, 4.20 – 5.20**

- सत्राध्यक्षः** - डा. के. के. शैन्, सहाचार्यः, अध्यक्षः, NCTE-दक्षिणक्षेत्रीयसमितिः
- पत्रप्रस्तोतारः** - 1. डा. एम्. आदेन्न नायक्, सहायकाचार्यः, शिक्षाविभागः
2. कु. श्रुति के. बी. शोधच्छात्रा
3. श्री विष्णुभट्टल रामलिंगेश्वर शर्मा, शोधच्छात्रः
4. श्री एस्. वी. विजयकुमारः, शोधच्छात्रः
- सञ्चालकौ** - डा. सो. ल. सीताराम शर्मा, सहायकाचार्यः, शिक्षाविभागः
डा. वैजर्मु बालसुब्रह्मण्यम्, सहायकाचार्यः, शिक्षाविभागः

पञ्चमसत्रम्

दि. 04-09-2020, 5.30 - 6.30

- सत्राध्यक्षः** - आचार्यः पी. वेंकटरावः, शिक्षाशास्त्रभागाध्यक्षः
- पत्रप्रस्तोतारः** - 1. डा. जि. उमानरसिंहमूर्तिः, सहायकाचार्यः, शिक्षाविभागः
2. डा. श्रीकरः, सहायकाचार्यः, केन्द्रीयसंस्कृतविश्वविद्यालयः, शृगेरी
3. डा. एस् टी पी कनकवल्ली, PDF
4. श्री सिद्धार्थ शङ्कर मण्डल, शोधच्छात्रः
- सञ्चालकौ** - डा. जि. उमानरसिंहमूर्तिः, सहायकाचार्यः, शिक्षाविभागः
डा. एम्. आदेन्न नायक्, सहायकाचार्यः, शिक्षाविभागः

षष्ठसत्रम्

दि. 05-09-2020, 10.00 - 11.00

- सत्राध्यक्षा** - आचार्या के. कादम्बिनी, शिक्षाविभागः
- पत्रप्रस्तोतारः** - 1. डा. एन्. वी. श्रीनिवासरवः, सहायकाचार्यः, तिरुपतिः
2. डा. कुमारः बागेवाडीमठ, सहायकाचार्यः, शिक्षाविभागः
3. डा. विजयकुमारदासः, शोधच्छात्रः
4. श्री मिलन् माजी, शोधच्छात्रः
5. कु. दीपान्विता दास, शोधच्छात्रः
- सञ्चालकः** - डा. कुमारः बागेवाडीमठ, सहायकाचार्यः, शिक्षाविभागः

सप्तमसत्रम्

दि. 05-09-2020, 11.10 - 12.10

- सत्राध्यक्षः** - आचार्यः एस्. दक्षिणामूर्तिशर्मा, शिक्षाविभागः,
निदेशकः, अन्नमाचार्यपरियोजना, सम्पादकः(प्र), सप्तगिरिमासपत्रिका च
- पत्रप्रस्तोतारः** - 1. श्री कृष्णानन्दः दनाना, केन्द्रीयसंस्कृतविश्वविद्यालयः, हिमाचलप्रदेशः
2. डा. जयन्तः नुनिया, सहायकाचार्यः, शिक्षाविभागः
3. कु. सलवादि वसुधा, शोधच्छात्रा

4. श्री हरेकृष्णदासः, शोधच्छात्रः
5. श्री अरुणेन्द्रठाकूरः, शोधच्छात्रः
6. श्री कपिलवायि रैवतशर्मा, शोधच्छात्रः

- सञ्चालकौ - डा. पी माधवरावः, सहायकाचार्यः, शिक्षाविभागः
डा. जयन्तः नुनिया, सहायकाचार्यः, शिक्षाविभागः

अष्टमसत्रम्

दि. 05-09-2020, 12.20 - 1.20

- सत्राध्यक्षः - आचार्यः राधागोविन्दत्रिपाठी, शिक्षाविभागः,
पत्रप्रस्तोतारः - 1. कु. एस्. वैष्णवी, सहायकाचार्यः, शिक्षाविभागः
2. डा. आशिष खान, सहायकाचार्यः, कलकत्ता
3. डा. एस्. कृष्णा, केन्द्रीयसंस्कृतविश्वविद्यालयः, मुम्बई
4. कु. यदुश्री के. पी., शोधच्छात्रा
5. श्री अवस्थिशैलेशकुमारः, शोधच्छात्रः
6. डा. पी. सुभाषचन्द्रबोसः, शोधच्छात्रः
7. डा. ए. चारुकेशः, सहायकाचार्यः, शिक्षाविभागः
सञ्चालकः - डा. ए. चारुकेशः, सहायकाचार्यः, शिक्षाविभागः

नवमसत्रम्

दि. 05-09-2020, 2.00 - 3.00

- सत्राध्यक्षः - डा. बी. पी. एम्. श्रीनिवासः, सहायकाचार्यः, केन्द्रीयसंस्कृतविश्वविद्यालयः, पुरी
पत्रप्रस्तोतारः - 1. डा. आलोकमण्डल, सहायकाचार्यः, शिक्षाविभागः
2. डा. मण्डल चन्द्रशेखरगौड, सहायकाचार्यः, तेलंगाणा
3. डा. कोम्पेल्ल शिवकुमारः, संस्कृताध्यापकः, तेलंगाणा
4. श्री कोदण्डपाणिः, शोधच्छात्रः
5. श्री विश्वजित् प्रामाणिक्, शोधच्छात्रः
6. श्री विमलेश झा, शोधच्छात्रः
सञ्चालकः - डा. आलोकमण्डल, सहायकाचार्यः, शिक्षाविभागः

दशमसत्रम्

दि. 05-09-2020, 3.10 - 4.10

सत्राध्यक्षः - डा. आर्. चन्द्रशेखरः, सहाचार्यः, शिक्षाविभागः

पत्रप्रस्तोतारः - 1. डा. लक्ष्मणकुमारः, सहायकाचार्यः, शिक्षाविभागः

2. कु. अर्चकं श्रीविद्या, शोधच्छात्रः

3. कु उमा मन्ना, शोधच्छात्रा

4. श्री चन्दनपाल, शोधच्छात्रा

सञ्चालकः - डा. लक्ष्मणकुमारः, सहायकाचार्यः, शिक्षाविभागः

समापनसमारोहः (दि. 05-09-2020, सायम् 5.00 वादने)

सङ्गोष्ठ्याः समापनसमारोहः 05-09-20 दिनाङ्के सायं 5.00 वादने विश्वविद्यालयस्य मान्यकुलपतेः आचार्य. वि. मुरलीधरशर्ममहोदयस्य आध्यक्ष्ये सम्पन्नः। कार्यक्रमस्यास्य मुख्यातिथिः आसीत् देहलीस्थस्य संस्कृत-संवर्धनप्रतिष्ठानस्य निदेशकः डा.चान्दकिरणसलूजामहोदयः आसीत् । अयं कार्यक्रमः कु. महत्याः मङ्गला-चरणेन समारब्धः । तदनु शिक्षासङ्कायाध्यक्षः आचार्यः प्रह्लाद रा. जोशीमहोदयः समुपस्थितानाम् अतिथीनां स्वागतमकरोत् । ततः परं सङ्गोष्ठ्याः संयोजकः आचार्यः एस्. मुरलीधररावः सङ्गोष्ठ्याः प्रतिवेदनं प्रास्तौत् ।

मुख्यातिथिभाषणम्

कार्यक्रमस्य मुख्यातिथिः डा.चान्दकिरणसलूजामहोदयः स्वकीयभाषणे राष्ट्रियशिक्षानीति2020 द्वारा संस्कृतशिक्षायै कल्पितान् अवसरान् प्रास्तौत् । तथैव विश्वविद्यालयस्तरे राष्ट्रियशिक्षानीति2020 द्वारा छात्राणां कृते प्रकल्पितानां विभिन्नव्यवस्थानां विषये च प्रास्तौत् ।

डा.चान्दकिरणसलूजा

अध्यक्षभाषणम्

आचार्यः वि. मुरलीधरशर्मा

कार्यक्रमस्य अध्यक्षः मान्यः कुलपतिः आचार्यः वि. मुरलीधरशर्ममहोदयः राष्ट्रिय-शिक्षानीतिः 2020 द्वारा भारतीयशिक्षायां नैकविधविकासकार्याणि भविष्यन्ति, आधुनिकधारायाम् अधीयानाः छात्राः संस्कृतविषयान् पठितुं, तथैव संस्कृतच्छात्राणां कृते आधुनिकविषयान् पठितुं च अवसरः अनया नीत्या प्रकल्पितः इत्यवोचत् । अन्ते धन्यवादार्पणं डा. सो.ल.सीतारामशर्मा अकरोत् । समापनसमारोहस्य सञ्चालनं संगोष्ठ्याः सहसंयोजकः डा. ए. सच्चिदानन्दमूर्तिः अकरोत् ।

डा. ए. सच्चिदानन्दमूर्तिः

डा. सो.ल.सीतारामशर्मा

संगोष्ठ्याः चित्राणि

राष्ट्रीयसंस्कृतविश्वविद्यालयः, तिरुपति
(संभवः अधिविद्येय प्रतिष्ठापितः केन्द्रीयसंस्कृतविश्वविद्यालयः)
प्राक्तनं राष्ट्रियसंस्कृतविद्यापीठम्
शिक्षाशास्त्रविभागः
राष्ट्रियशिक्षानीतिः 2020
द्विदिवसीया राष्ट्रिया अन्तर्जालीयसङ्गोष्ठी
दि. 4, 5 सेप्टेम्बर 2020

भारतस्य अधिमधिक्यतः अपेक्षानुसारं भारतीयशिक्षा-
मन्त्रालयात् नूतनाम् ऊनी समपूर्णि चतुस्त्रिंशत्तन्त्र-
भारतसर्वकारस्य शिक्षामन्त्रालयेन संचयः राष्ट्रियशिक्षानीतिः
2020 समान्तीता।
अस्याः नीतेः आधारेण भारतस्य शिक्षाप्रदानायाः
मुख्यचिन्ते नवीनानि परिकल्पनानि अधिव्यन्ति। सर्वैः प्राध्यापकैः
अनुसन्धानसुचिन्तितं नीतिगतं समग्रतया उद्भव्य, प्रोत्तव्य,
विशिष्टानिर्वाह्यं च। अतः राष्ट्रियसंस्कृत-विश्वविद्यालयस्य
शिक्षाशास्त्रविभागेन सेप्टेम्बरमासस्य 04, 05 दिनाङ्कयोः
-राष्ट्रियशिक्षानीतिः 2020- इति विषयपरिचय द्विदिवसीया
राष्ट्रिया अन्तर्जालीयसङ्गोष्ठी समायोज्यते।
अस्यां सङ्गोष्ठ्यां तबन्धनतो भवन्तः सर्वेऽपि
शिक्षाशास्त्रविभागस्य प्राध्यापकाः, शोधचक्रवाक शोधपरं
प्रज्ञानीम् आबन्धन्ते।

संयोजकः प्रो. वि. सुरेशचरणम्, कुलपति
संयोजिकाः सौ. वि. सुश्रीकांतम्, कुलपति
संयोजकः प्रो. प्रह्लादराजो
संयोजिकाः प्रो. पी. वैकुण्ठरामः
विद्यामन्दिराचरणम्, शिक्षाशास्त्रविभागस्य
संयोजकः प्रो. एम्. सुशीलारामः डॉ. ए. श्रीधरराम-एम्.ए.
संयोजिकाः सारदाश्रीकाः

विषयाः

1. प्राथमिकशिक्षाप्रणाल्याः संज्ञानं शिक्षा च - अधिविद्येय आचार्यः।
2. अन्तर्जालीयशिक्षायां संचयप्रदानम् - अधिविद्येय स्वर्णतः आचार्यकाः पूर्णभरतम्।
3. त्वकविद्यालयप्रणाल्याः संयोजकानाम् न्यूनीकरणं, विविधधर्मेषु शिक्षायाः
विद्युत्तन्त्रयुक्तः सुविश्लेषकस्य।
4. विद्यालयशिक्षायां पाठ्यपुस्तकं, शिक्षाशास्त्रम् - अधिविद्येयः सच्यः सच्यः,
अन्तर्वक्त्रः, सच्यःसच्यःसच्यःसच्यः।
5. विद्यालयशिक्षायां संचयप्रदानम्।
6. विद्यालयशिक्षायां संचयप्रदानं संचयप्रदानिका च शिक्षा - सर्वेऽपि शिक्षा
विद्यालयसङ्गोष्ठ्यां संचयप्रदानं संचयप्रदानं संचयप्रदानं।
7. विद्यालयशिक्षायाः संचयप्रदानं संचयप्रदानम्।
8. विद्यालयशिक्षायाः संचयप्रदानं संचयप्रदानम्।
9. मुक्तसमायुक्तः विश्वविद्यालयः सच्यःसच्यःसच्यः - भारतीयशिक्षाशास्त्रः विषये
अधिविद्येयः अधिविद्येयः च धरिदुक्तिः।
10. उच्चशिक्षाशास्त्रस्य संचयप्रदानं संचयप्रदानम्।
11. संचयप्रदानं सच्यःसच्यःसच्यः च शिक्षायाः अधिविद्येयम्।
12. उच्चशिक्षायां संचयप्रदानं सच्यःसच्यःसच्यः संचयप्रदानं संचयप्रदानम्।
13. उच्चशिक्षायां अधिविद्येयः सच्यःसच्यःसच्यः संचयप्रदानम्।
14. उच्चशिक्षायां संचयप्रदानं संचयप्रदानिका च शिक्षा।
15. अधिविद्येयः।
16. सच्यःसच्यःसच्यःसच्यः - सच्यःसच्यःसच्यः।
17. सच्यःसच्यःसच्यःसच्यः (N.R.F.) विविधधर्मेषु मुक्तसमायुक्तसंचयप्रदानं
संचयप्रदानम्।
18. उच्चशिक्षायाः विद्यालयप्रणाल्यां संचयप्रदानम्।
19. उच्चशिक्षाशास्त्रस्य संचयप्रदानं संचयप्रदानम्।
20. सुविद्येयः।
21. संचयप्रदानं संचयप्रदानम्।
22. विविधधर्मेषु संचयप्रदानं संचयप्रदानम्।
23. विविधधर्मेषु संचयप्रदानं संचयप्रदानम्।
24. विविधधर्मेषु अधिविद्येयस्य शिक्षा अन्तर्जालीय शिक्षा च - प्राथमिकस्य
अधिविद्येयस्य संचयप्रदानम्।
25. केन्द्रीयशिक्षाशास्त्रस्य संचयप्रदानम्।
26. शिक्षाशास्त्रम् - सर्वेऽपि अधिविद्येयः संचयप्रदानम् च शिक्षा।
27. राष्ट्रियशिक्षानीतिः शिक्षाशास्त्रम्।

संचयप्रदानम् - निरस्तुल्यम्,
प्रतिष्ठापिकाः - ई-प्रदानस्य प्रदानम्
शोधपरचय प्रयासः - संचयम्
आवेदनार्थम् अनिमद्विद्यालयः (शोधपरचयिका सह) - 27-08-2020
समपूर्णीशोधपरं समपूर्णिम् अनिमद्विद्यालयः - 02-09-2020
आवेदनपरचय लिङ्क - <https://forms.gle/K18WC9ZMhbkpQ3UW7>
ई-सच्यः - nsmep20@gmail.com

संयोजकः प्रो. एम्. सुशीलारामम्
संयोजिकाः सौ. वि. सुश्रीकांतम्
संयोजकः प्रो. प्रह्लादराजो
संयोजिकाः प्रो. पी. वैकुण्ठरामः
संयोजकः प्रो. एम्. सुशीलारामः
संयोजिकाः सौ. वि. सुश्रीकांतम्

राष्ट्रीयसंस्कृतविश्वविद्यालयः, तिरुपति
(संभवः अधिविद्येय प्रतिष्ठापितः केन्द्रीयसंस्कृतविद्यालयः)
शिक्षाशास्त्रविभागः
राष्ट्रियशिक्षानीतिः 2020
द्विदिवसीया राष्ट्रिया अन्तर्जालीयसङ्गोष्ठी
उद्घाटनसमारोहः
दि. 4 सेप्टेम्बर 2020, सायं 18.30 वाद्रे

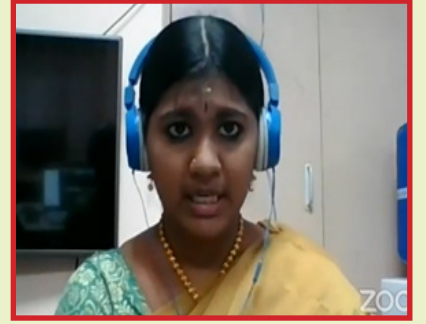
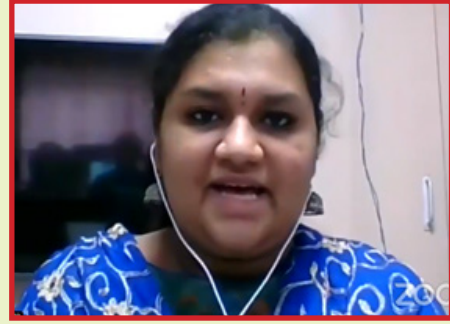
अध्यक्षः आचार्यः वि. सुरेशचरणम्, कुलपतिः
राष्ट्रियसंस्कृतविश्वविद्यालयः, तिरुपति।
संयोजकः प्रो. प्रह्लादराजो
संयोजिकाः प्रो. पी. वैकुण्ठरामः
विद्यामन्दिराचरणम्, शिक्षाशास्त्रविभागस्य
संयोजकः प्रो. एम्. सुशीलारामः
संयोजिकाः सौ. वि. सुश्रीकांतम्

राष्ट्रीयसंस्कृतविश्वविद्यालयः, तिरुपति
(संभवः अधिविद्येय प्रतिष्ठापितः केन्द्रीयसंस्कृतविद्यालयः)
शिक्षाशास्त्रविभागः
राष्ट्रियशिक्षानीतिः 2020
द्विदिवसीया राष्ट्रिया अन्तर्जालीयसङ्गोष्ठी
समापनसमारोहः
दि. 5 सेप्टेम्बर 2020, सायं 5.00 वाद्रे

अध्यक्षः आचार्यः वि. सुरेशचरणम्, कुलपतिः
राष्ट्रियसंस्कृतविश्वविद्यालयः, तिरुपति।
संयोजकः प्रो. प्रह्लादराजो
संयोजिकाः प्रो. पी. वैकुण्ठरामः
विद्यामन्दिराचरणम्, शिक्षाशास्त्रविभागस्य
संयोजकः प्रो. एम्. सुशीलारामः
संयोजिकाः सौ. वि. सुश्रीकांतम्

अन्तः पश्यन्ति रश्मिभिः । (The wise) see (everything) inside with the rays of knowledge.

राष्ट्रीयशिक्षानीति: - छात्रैस्सह एकः परिसंवादः

दिनाङ्कः - ०८.०९.२०२०

राष्ट्रीयसंस्कृतविश्वविद्यालयेन ०८.०९.२०२० दिनाङ्के राष्ट्रियशिक्षानीति:-२०२० - शैक्षिकपरिवर्तने विद्यार्थिनां भूमिका इति विषये विश्वविद्यालयच्छात्रैः सह परिसंवादकार्यक्रम आयोज्यत । तत्र पद्मश्रीपुरस्कृताः श्रीचमूकृष्णशास्त्रिमहोदयाः छात्रैः सह प्रकृतविषये परिसंवादं कृतवन्तः । विश्वविद्यालयस्य शोधच्छात्राः विविधशास्त्रेष्वधीयाना आचार्यच्छात्राश्च सहभागं स्व्यकार्षुः ।

राष्ट्रीयसंस्कृतविश्वविद्यालयः, तिरुपतिः
National Sanskrit University, Tirupati

राष्ट्रीयशिक्षानीतिः २०२०
शैक्षिकपरिवर्तने विद्यार्थिनां भूमिका
(विश्वविद्यालयच्छात्रैः सह परिसंवादः)

'पद्मश्री' पुरस्कृतः
श्री चमू कृष्णशास्त्रिमहोदयः
न्यासिसचिवः, संस्कृतसंवर्धनप्रतिष्ठानम्

दि. 08.09.2020, प्रातः 10.30 वादनतः

गुणेषु यत्नः पुरुषेण कार्यः । An effort should be made by a man for virtues.

राष्ट्रीयशिक्षानीते: (२०२०) विशेषसन्दर्भे संस्कृतशिक्षणम् (दिनद्वयव्यापिनी अन्तर्जालीया राष्ट्रियसंगोष्ठी)

**Sanskrit Teaching - With special Reference to National Education Policy - 2020
(A Two Day National E-symposium)**

दिनाङ्कः - १२-१३.१०.२०२०

उद्घाटनसमारोहः

राष्ट्रीयसंस्कृतविश्वविद्यालयस्य शिक्षाशास्त्रविभागेन १२-१३.१०.२०२० दिनाङ्कयोः राष्ट्रियशिक्षानीते: (२०२०) विशेषसन्दर्भे संस्कृतशिक्षणम् इति विषयमधिकृत्य दिनद्वयव्यापिनी अन्तर्जालीया राष्ट्रियसंगोष्ठी समायोज्यत । दिनद्वयात्मकसंगोष्ठ्याः समुद्घाटनसमारोहे विश्वविद्यालयेन मुख्यातिथित्वेन समाहूताः भारतसर्वकारस्य मान्याः शिक्षामन्त्रिणः श्रीमन्तः डा. रमेशपोखरियालनिशङ्कमहोदयाः संगोष्ठीं समुदजीघटन् । अस्मद्विश्वविद्यालयस्य मान्याः कुलपतयः आचार्याः वि. मुरलीधरशर्ममहोदयाः कार्यक्रमस्य आध्यक्ष्यं निरवाक्षुः । अस्मिन् सन्दर्भे ई-पुस्तकद्वयं मान्यानां मन्त्रिणां करकमलाभ्यां प्राकाश्यत । -

- 1) Sanskrit Teaching - with Special Reference National Education Policy-2020.
- 2) New Trends in Education Psychology.

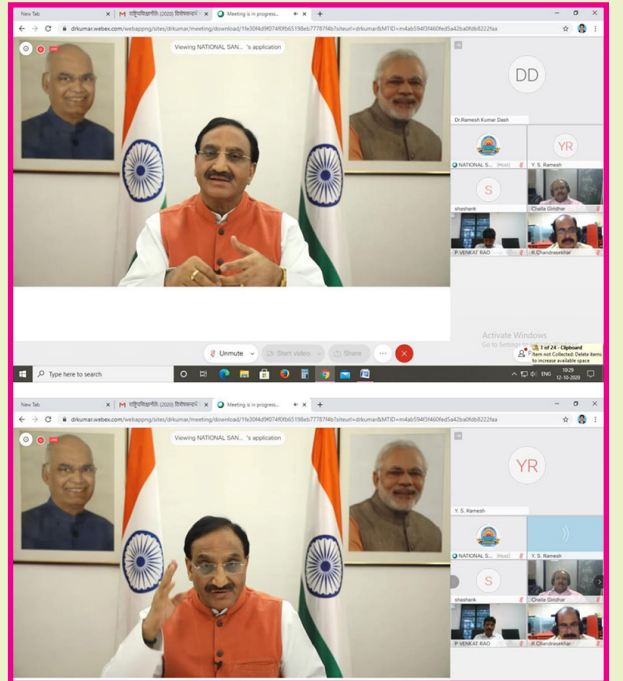
राष्ट्रीयशिक्षानीते: (२०२०) विशेषसन्दर्भे संस्कृतशिक्षणम्
इति विषयमधिकृत्य दिनद्वयव्यापिनी अन्तर्जालीया राष्ट्रियसंगोष्ठी
A Two Day National Symposium on
Sanskrit Teaching - With special reference to National Education Policy 2020
दि. 12-10-2020 तः 13-10-2020 पर्यन्तम्

उद्घाटनसमारोहः
दि. 12-10-2020, प्रातः 10.00 वादने

अध्यक्षः
आचार्यः वि. मुरलीधरशर्मा,
कुलपतिः

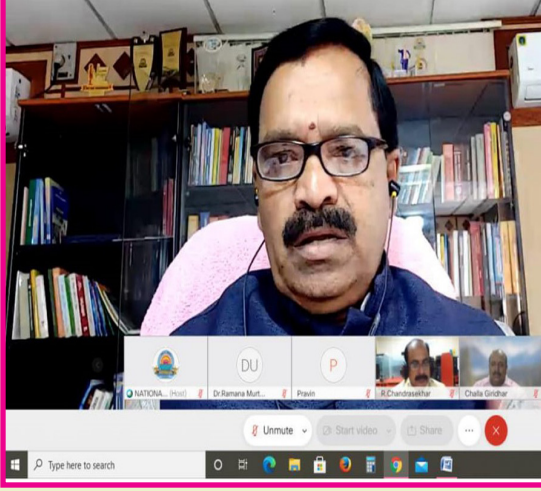
मुख्यातिथिः
माननीयः डा. रमेश पोखरियाल 'निशङ्कः'
केन्द्रीयशिक्षामन्त्री,
भारतसर्वकारः

शिक्षाशास्त्रविभागः
राष्ट्रीयसंस्कृतविश्वविद्यालयः, तिरुपतिः
(संसदः अधिनियमेन प्रतिष्ठापितः केन्द्रीयसंस्कृतविश्वविद्यालयः)
प्राक्तनं राष्ट्रियसंस्कृतविद्यापीठम्

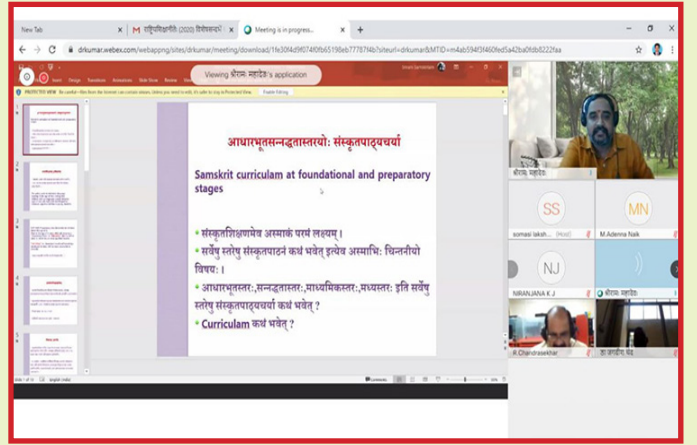
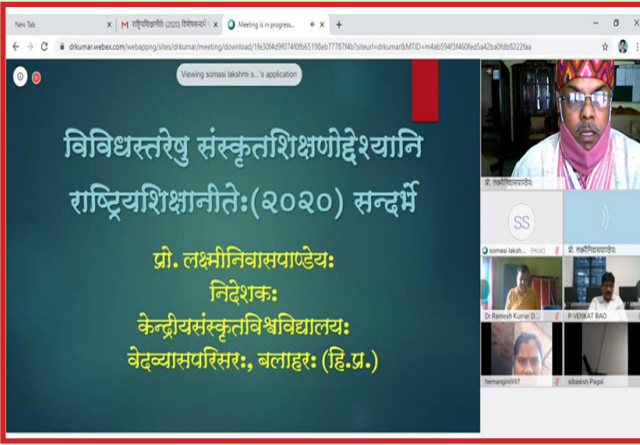

उद्घाटनकार्यक्रमे मुख्यातिथिभाषणं कुर्वन्तः मान्याः शिक्षामन्त्रिणः

महाजनो येन गतः स पन्थाः । That is right path which is followed by the meajority.

शिक्षाशास्त्रसंकायप्रमुखाः आचार्याः प्रह्लादजोशिमहोदयाः समागतानां मुख्यातिथीनाम् अध्यक्षाणां वक्तृणां सहभागिनां च स्वागतं व्याहार्षुः । शिक्षाशास्त्रविभागस्य अध्यक्षः आचार्याः पि.वेङ्कटराममहोदयाः समागतेभ्यः सर्वेभ्यो धन्यवादकुसुमानि व्यातन्वन् । संगोष्ठ्याः उद्घाटनसमारोहस्य संचालनं संगोष्ठ्याः संयोजकाः डा. आर्. चन्द्रशेखरमहोदयाः अकुर्वन् । अस्यां दिनद्वयसंगोष्ठ्यां देशस्य विविधेभ्यः प्रदेशेभ्यः प्रतिष्ठिताः नवदश (१९) विद्वांसः वक्तारः समाहूयन्त । अस्मिन् दिनद्वयकार्यक्रमे अशीत्यधिकषट्शतं (६८०) सहभागिनः भागं स्व्यकार्षुः ।

समापनसमारोहः

राष्ट्रीयशिक्षानीतेः (२०२०) विशेषसन्दर्भे संस्कृतशिक्षणम्
इति विषयमधिकृत्य दिनद्वयव्याप्तिनी अन्तर्जालीया राष्ट्रियसङ्गोष्ठी

A Two Day National Symposium on
Sanskrit Teaching - With special reference to National Education Policy 2020

दि. 12-10-2020 तः 13-10-2020 पर्यन्तम्
समापनसमारोहः
दि. 13-10-2020, सायं 5.00 वादने

मुख्यातिथिः
आचार्यः वाई. एस्. रमेशः,
केन्द्रीयसंस्कृतविश्वविद्यालयः,
जयपुरपरिसरः, जयपुरम्

अध्यक्षः
आचार्यः जि. एस्. आर्. कृष्णमूर्तिः, कुलसचिवः
राष्ट्रीयसंस्कृतविश्वविद्यालयः, तिरुपति:

शिक्षाशास्त्रविभागः
राष्ट्रीयसंस्कृतविश्वविद्यालयः, तिरुपतिः
(संस्तरः अधिगमनेन प्रतिष्ठापितः केन्द्रीयसंस्कृतविश्वविद्यालयः)
प्राक्तनं राष्ट्रियसंस्कृतविद्यापीठम्

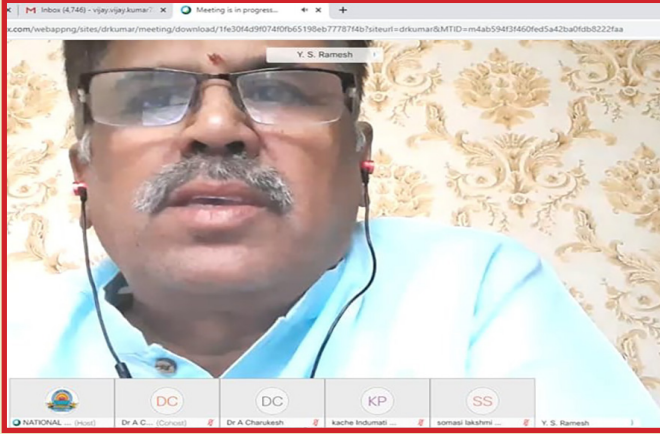
संयोजकः सहायकः
डा. आ. चन्द्रशेखरः डा. मो. स. सीतारामपार्थनं
उपाचार्यः सहायकः

संयोजकः सहायकः
डा. प्रह्लादराज जोशी रिशारसंकायप्रमुखः शिक्षाशास्त्रविभागप्रमुखः

आह्निकद्वयसंगोष्ठ्याः समापनसमारोहे मुख्यातिथित्वेन जयपुरस्थकेन्द्रीयसंस्कृतविश्वविद्यालयपरिसरस्य शिक्षाशास्त्रविभागस्य आचार्याः वाय्.एस्. रमेशमहाभागाः समुपातिष्ठन्त । अस्मद्विश्वविद्यालयस्य मान्याः प्रभारिकुलसचिवाः आचार्याः जि.एस्.आर्. कृष्णमूर्तिमहोदयाः समापनकार्यक्रमस्य आध्यक्ष्यं निरवहन् । आचार्याः प्रह्लादजोशिमहोदयाः स्वागतभाषणं व्यधुः । संगोष्ठ्याः सहसंयोजकः डा. एस्.एल्.सीताराममहोदयः सम्पूर्णकार्यक्रमस्य इतिवृत्तं न्यगदत् । संगोष्ठ्याः संयोजकाः डा. आर्. चन्द्रशेखरमहोदयाः सर्वेभ्यः सहभागिभ्यः

मान्येभ्यश्च धन्यवादान् व्याहरन् । आयोजनसमितौ अन्यतमा कु.वैष्णवी समारोपकर्यक्रमस्य संचालनम् अकृत । आयोजनसमितौ डा. ए. सुनीता, डा. एस्. दत्तात्रेयशर्मा, डा.कुमारबागेवाडीमठ, कु.एस्. वैष्णवी, डा. चारुकेशः,

डा. लक्ष्मणकुमारः, डा. एस्.अदेन्नानायकः च आसन् । इत्थं द्विदिनसंगोष्ठी समपद्यत ।

समारोपकार्यक्रमे भाषणं कुर्वन्तः मुख्यातिथयः
आचार्याः वाय्.एस्.रमेशमहोदयाः

राष्ट्रीयसंस्कृतविश्वविद्यालयः, तिरुपतिः
(संसदः अधिनियमेन प्रतिष्ठापितः केन्द्रीयसंस्कृतविश्वविद्यालयः)
प्राक्तनं राष्ट्रियसंस्कृतविद्यापीठम्
शिक्षाशास्त्रविभागः

राष्ट्रीयशिक्षानीतेः (२०२०) विशेषसन्दर्भं संस्कृतशिक्षणम्
इति विषयमधिकृत्य दिनद्वयव्यापिनी अन्तर्जालीया राष्ट्रियसङ्गोष्ठी

A Two Day National Symposium on
Sanskrit Teaching - With special reference to National Education Policy 2020
दि. 12-10-2020 तः 13-10-2020 पर्यन्तम्

सहर्षं संसृज्यते यत् शास्त्रसंरक्षणे संस्कृतशिक्षाविकासे च तत्परस्य तिरुपतिस्थस्य राष्ट्रियसंस्कृतविश्वविद्यालयस्य शिक्षाशास्त्रविभागेन ऐषमः 12-10-2020, 13-10-2020 दिनाङ्कयोः राष्ट्रियशिक्षानीतेः (2020) विशेषसन्दर्भं संस्कृतशिक्षणम् इति विषयमधिकृत्य दिनद्वयव्यापिनी अन्तर्जालीया राष्ट्रियसङ्गोष्ठी समायोज्यते ।

संगोष्ठ्यामस्यां राष्ट्रस्य नाना दिग्भ्यः तत्तत्क्षेत्रेषु कृतभूरिपरिश्रमाः शिक्षाविदः विद्वांसः संस्कृतशिक्षाविषयक-विभिन्नान् पक्षान् राष्ट्रियशिक्षानीतेः(2020) विशेषसन्दर्भं प्रस्तोष्यन्ति । संगोष्ठ्यामस्यां भवन्तः सर्वे सादरमामन्व्यन्ते ।

संरक्षकः
आचार्यः वि.मुरलीधरशर्मा,
कुलपतिः

संयोजकः
डा. रा. चन्द्रशेखरः

सहसंयोजकः
डा. सो. ल. सीतारामशर्मा
सहायकाचार्यः

सहायकः
आचार्यः पी.वेङ्कटराव
शिक्षाशास्त्रविभागाध्यक्षः

पञ्जीयन्तः
अन्तिमदिनाङ्कः - 10-10-2020
प्रमाणपत्रम् - ई-प्रमाणपत्रं प्रदास्यते(दिनद्वयमपि उपस्थितेभ्यः)
आवेदनपत्रस्य लिङ्कः - <https://forms.gle/NxzkZAnPkbW25Xko7>
ई-सङ्केतः - nsusanep20@gmail.com

आयोजनसमितिः

डा. ए. सुनीता सहायकाचार्याः सुश्री. एम्. वैष्णवी सहायकाचार्याः डा. एम्. दत्तात्रेय शर्मा सहायकाचार्यः डा. कुमार. बागेवाडीमठः सहायकाचार्यः डा. लक्ष्मणकुमारः सहायकाचार्यः डा. एम्. आदेन्ननायकः सहायकाचार्यः

शिक्षामनोविज्ञाने नवप्रवृत्तयः
NEW TRENDS IN EDUCATIONAL PSYCHOLOGY
(NATIONAL e SEMINAR)
(A Collection of Selected Research Papers)

Chief Patron
PROF V.MURALIDHARA SHARMA

Coordinator
Prof K.Kadambini

Addl. Coordinator
Ms S.Vaishnavi

DEPARTMENT OF EDUCATION
NATIONAL SANSKRIT UNIVERSITY
A central University
Reaccredited with 'A' Grade by NAAC
TIRUPATI - 517 507 (A.P)
2020

राष्ट्रीयशिक्षानीतेः(२०२०) विशेषसन्दर्भं
संस्कृतशिक्षणम्
Sanskrit Teaching -
With special reference to National Education Policy 2020
(E-Proceedings of Symposium)

प्राधानसम्पादकः
आचार्यः वि.मुरलीधरशर्मा
कुलपतिः

सम्पादकः
डा. रा. चन्द्रशेखरः
उपाचार्यः

सहसम्पादकः
डा. सो. ल. सीतारामशर्मा
सहायकाचार्यः

शिक्षाशास्त्रविभागः
राष्ट्रीयसंस्कृतविश्वविद्यालयः, तिरुपतिः
(संसदः अधिनियमेन प्रतिष्ठापितः केन्द्रीयसंस्कृतविश्वविद्यालयः)
प्राक्तनं राष्ट्रियसंस्कृतविद्यापीठम्

संगोष्ठ्याः उद्घाटनकार्यक्रमे मान्यानां शिक्षामन्त्रिणां श्रीमतां रमेशपोखरियालनिशङ्कमहोदयानां करकमलाभ्यां "शिक्षामनोविज्ञाने नवप्रवृत्तयः" " राष्ट्रियशिक्षानीतेः (२०२०) विशेषसन्दर्भं संस्कृतशिक्षणम्" इति ई-पुस्तकद्वयं प्राकाश्यम् आनायि ।

सर्वसामान्यप्रवेशपरीक्षा COMMON ENTRANCE TESTS

राष्ट्रीयसंस्कृतविश्वविद्यालयस्य शिक्षाशास्त्रविद्यावारिधिविशिष्टाचार्यपाठ्यक्रमाणां कृते २८-२९.१०.२०२० दिनाङ्कयोः अन्तर्जालीयमाध्यमेन छात्राणां सर्वसामान्यप्रवेशपरीक्षा समायोज्यत । २८.१०.२०२० दिनाङ्के शिक्षाशास्त्रविद्यावारिधिपाठ्यक्रमाणां कृते परीक्षा विश्वविद्यालयेन समायोजि । २९.१०.२०२० दिनाङ्के विशिष्टाचार्यपाठ्यक्रमस्य कृते परीक्षा समायोज्यत । भारतस्य द्वादशानां नगराणाम् (विजयवाडा, जयपुर, वाराणसी, तिरुपति इत्यादि) षोडशसु केन्द्रेषु संगणकमाध्यमेन इयं परीक्षा समचाल्यत । शिक्षाशास्त्रनिमित्तं ८६९ छात्राः परीक्षां व्यलेखिषुः । विद्यावारिधिनिमित्तं १७४ छात्राः परीक्षां व्यलिखन् । विशिष्टाचार्यनिमित्तं २११ छात्राः परीक्षां व्यलिखन् ।

विश्वविद्यालयस्य मान्यानां कुलपतीनाम् आचार्याणां वि. मुरलीधरशर्ममहोदयानां संकल्पेन इयं परीक्षा अन्तर्जालमाध्यमेन विश्वविद्यालयस्य इतिहासे ऐदम्प्राथम्येन सफलतया समायोज्यत । भारतस्य सप्तदशसु विश्वविद्यालयेषु अनेन विश्वविद्यालयेन एव अन्तर्जालमाध्यमेन इयं परीक्षा समचालि । कोविड् -१९ इति महामारीसन्दर्भे भारतसर्वकारस्य शिक्षामन्त्रालयस्य मार्गदर्शननुसारम् अत्यन्तं पारदर्शकरूपेण इयं

परीक्षा समपाद्यत । मान्यानां कुलपतीनां करकमलाभ्यां परीक्षाणां तिसृणां फलितांशा उदघोष्यन्त । अस्मिन् सन्दर्भे मान्याः कुलसचिवाः आचार्याः ज्य.यस्.आर्.कृष्णमूर्तिमहोदयाः, शैक्षिकसंकायप्रमुखाः आचार्याः राणिसदाशिवमूर्तिमहोदयाः, शैक्षणिकसंकयप्रमुखाः परीक्षाणां समन्वयकाः आचार्याः प्रह्लादजोशिमहोदयाः, एवं परीक्षाणां सहसमन्वयकाः आचार्याः यस्. मुरलीधररावमहोदयाः, आचार्याः राधागोविन्दत्रिपाठिमहोदयाः, डा. कुमरबागेवाडिमठमहोदयाः तान्त्रिकसहायः आर्. वेङ्कटरामय्यमहोदयश्च उपस्थिता आसन् । शिक्षाशास्त्रनिमित्तं ६०० छात्राः विद्यावारिधिनिमित्तं ३५ छात्राः विशिष्टाचार्यनिमित्तं ९१ छात्राश्च उदतार्यन्त । एवमत्यन्तपारदर्शकत्वेन समाः परीक्षाः समचाल्यन्त ।

- ६०० उत्तीर्णेषु छात्रेषु अत्यधिकान् अङ्कान् प्राप्तवन्तः दश छात्राः इत्थं सन्ति -
- 1)Ruchishree Mishra from Odisha
  - 2)Archana Jena from Odisha
  - 3)Krishnadan Kumar from Bihar
  - 4)Pallishree Paikaray from Odisha
  - 5)Priyadarsini Mahapatra from Odisha
  - 6)Rajanigandha Swain from Odisha
  - 7)Tapaswini Samal from Odisha
  - 8)Rubi Rout from Odisha
  - 9)Sumitra Swain from Odisha
  - 10)Sudipta Mohapatra from Odisha.

राष्ट्रीयप्रवेशार्हतापरीक्षायामुत्तीर्णाः छात्राः

Sailesh Kumar
Awasthi - JRF

Duryodhan
Rana - JRF

Shubhankar
Samanta -JRF

S.Abhikhya
NET

Jagdish Naskar
NET

Archana Jena
NET

Kulluru Jamal
NET

Parvathy VJ
NET

Veena Chandran
NET

Prabha Sharma
NET

NET/JRF Qualified Students

सर्वेभ्यः उत्तीर्णच्छात्रेभ्यः राष्ट्रियसंस्कृतविश्वविद्यालयः
शेमुषीपरिवारश्च हार्दान्यभिनन्दनानि व्यातनोति ।

विश्वविद्यालये नवनियुक्तयः सप्टेम्बर् २०२०

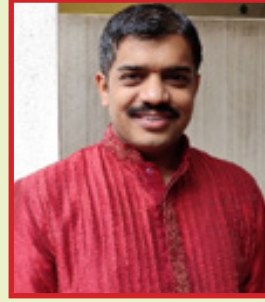
कोरोनामहामार्याः पीडनेन लोके स्तब्धेऽपि शैक्षणिकप्रगतिम् अकुण्ठयितुकामः राष्ट्रियसंस्कृतविश्वविद्यालयः कर्मकराणां नियुक्तौ अग्रेसरस्सन् विश्वविद्यालयानुदानायोगस्य भारतसर्वकारस्य शिक्षामन्त्रालयस्य च समयोचितसूचनानसारम् अत्यन्तं पारदर्शकतया अन्तर्जालीयमाध्यमेन यशस्वितया साक्षत्कारं विधाय २०२० सप्टेम्बर् मासे बहूनां नियुक्तिं व्यधादिति गौरवास्पदविषयोऽयं समेषाम् ।

Dr. K. Sambasiva
Murty (UR)
Controller of
Examinations

Prof. G. Sankara-
narayanan (UR)
Professor
Dept. of Sahitya

Dr. Udayana Hegde
(UR)
Asst. Professor
Dept. of Vyakarana

Shrihari Shivram
Dhaygude (UR)
Asst. Professor
Dept. of Advaita Vedanta

Sri Rameshwar
Sharma (ST)
Asst. Professor
Dept. of Jyotisha

Dr. K. Sujani
(UR)
System Analyst

Mr. Ankit Kumar
Meena (ST)
Library Assistant

Smt. Y.Sireesha
(EWS)
LDC

कोरोनासंकष्टकालेऽपि अकुण्ठितमनसां विश्वविद्यालयस्याभिवृद्धयेकलक्ष्यकाणां कष्टं समयमपि सद्वसरत्वेन परिकल्पयतां कुलपतीनाम् आचार्याणां वि. मुरलीधरशर्ममहोदयानां कुशलप्रशासने ऐदंप्राथम्येन संस्कृतजगति अन्तर्जालमाध्यमेन युजीसीनियमानुसारम् अत्यन्तं पारदर्शकतया संजातसाक्षात्कारे नियुक्तानां समेभ्यः परीक्षानियन्त्रकाचार्यसहाचार्यशिक्षकेतरकर्मकरेभ्यः शुभाभिनन्दनानि ।

विश्वविद्यालये नूतननियुक्तयः January- 2021

राष्ट्रीयसंस्कृतविश्वविद्यालयस्यविकासक्रमेउल्लेखनीयोऽयं विषयोयत् २०२१ जनवरीमासेविश्वविद्यालयस्य प्रबन्धनसमितेः अनुमोदने विविधशिक्षकशिक्षकेतराधिकारिविशिष्टपदानां नियुक्तिरभूदिति ।

Commander Challa Venkateswar (Retd)
Registrar

Shri Munish Malik
Finance Officer

Dr. Satheesha K.S.
(UR) Professor
Dept. of Advaita Vedanta

Dr. J. Balichakravarthy
(SC) Associate Prof.
Dept. of Sahitya

Dr. A. Suneetha
(SC) Associate Prof.
Dept. of Education

Dr. Rajesh Meena
(ST) Associate Prof.
Dept. of Research
& Publications

Dr. Shinde Manoj Angad
(UR) Asst. Professor
Dept. of Advaita Vedanta

Dr. BLVG Jaganmohan
(EWS) Asst. Professor
Dept. of English

Dr. Vasanth N.
(UR)
Deputy Librarian

Shri Krishna Rao
Y.V. (UR)
Deputy Registrar

Shri Khem Raj
Meena (ST)
Nursing Officer

Shri Sayanto
Mahato (OBC)
Preservation Assistant

Shri Nagarjuna
SVNC (PWD-OH)
Lower Division Clerk

Shri Dharavathu
Ramesh (ST)
Library Attendant

Shri Venkata
Karthik (EWS)
Laboratory Attendant

Ms. A. Rasi
(EWS)
Group - C - MTS

Career Advancement Scheme (CAS)

25th August, 2020

Associate Professor to Professor

Ms. N. Lohitha
Laithya (EWS)
Group - C - MTS

Dr. Krishneshwar Jha
Dept. of Jyotisha

राष्ट्रीयसंस्कृतविश्वविद्यालये नवनियुक्तानां कुलसचिववित्ताधिकार्याचार्योपाचार्यसहाचार्योपग्रन्थ-
पालोपकुलसचिवसमेतानां समस्तशिक्षकशिक्षकसहयोगिकर्मकराणां विश्वविद्यालयपक्षतः
शेमुषीपरिवारपक्षतश्च हार्दानि शुभाभिनन्दनानि ।

National Youth Day

Date - 20.01.2021

राष्ट्रीयसंस्कृतविश्वविद्यालयः, तिरुपतिः

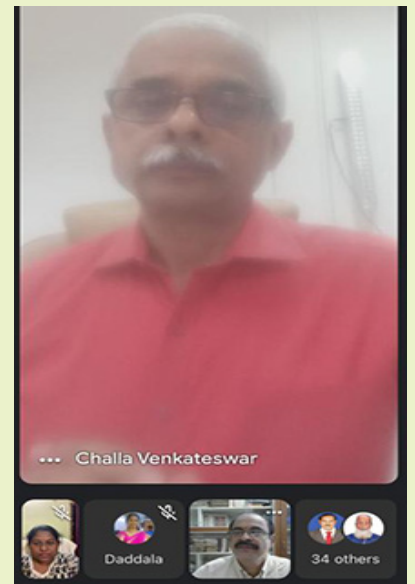

The poster features six portraits of participants and organizers. At the top left is the NSU logo. At the top right is the NSS logo. The central text reads: "CHIEF GUEST PROF.V.MURALIDHARA SHARMA HON'BLE VICE - CHANCELLOR A WEBINAR ON 'COVID-19 AWARENESS PROGRAMME ' ON 20-01-2021 AT 11:30 A.M ORGANIZED BY NSS UNIT-I https://meet.google.com/sbq-buag-iic". Below the portraits are the following details: CHAIRPERSON PROF.RANI SADASIVA MURTY DEAN, ACADEMIC AFFAIRS; CHIEF SPEAKER DR.B.BALADATHREYA, M.B.B.S MEDICAL OFFICER, NSU; COORDINATOR PROF.SATYANARAYAN ACHARYA NSS CELL, NSU; GUEST OF HONOUR COM.CH.VENKATESWAR REGISTRAR; and PROGRAM OFFICER DR.A.CHANDULAL NSS CELL, NSU.

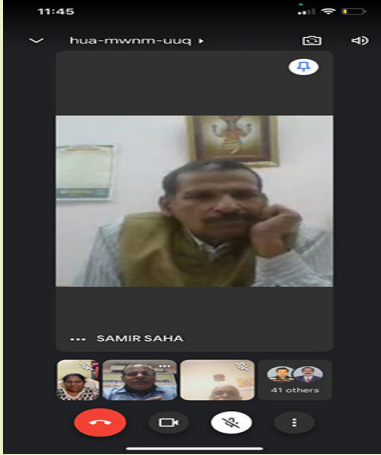
The Birth Anniversary of the one of the greatest personalities to walk on the Indian soil, Swami Vivekananda, is celebrated as National Youth Day every year by the citizens of the country. The contributions of Swami Vivekananda in the fields of religion, youth empowerment and national building are well known to everyone. The NSS wings of NSU organised an online seminar in connection with National Youth Day. The program began with a Vedic invocation by

Dr Durga Saran Rath. Dr OGP Kalyana Sastry, PO, Unit-3 welcomed the dignitaries and the volunteers. Speaking on the occasion, Com Ch Venkateswar, Registrar, special guest of the program, presented his views about Swami Vivekananda and his important contribution towards various areas. He stressed the need of putting the ideas of Swamiji into practice so that our country can become AATMANIRBHAR and have a bright future in the coming days.

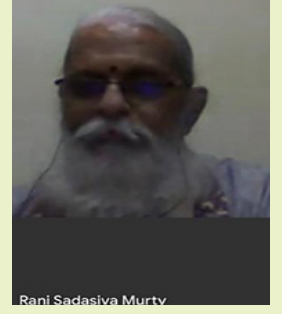
Next, the Guest of Honor, Prof R Sadasiva Murthy, Dean Academic Affairs gave a thought provoking speech on how views of Swamiji on Youth can empower us towards building a world leader not just in the area of physical and material prosperity but spiritual wealth too. He highlighted 6 aspects which are very vital even in our day to day activities. Chairperson of the event, Prof GSR Krishna Murthy highlighted the Sanskrit connection of Swamiji and called for the need of Sanskrit studies and the role it has in Nation build

ing. Dr Y Vijayalakshmi PO Girls Unit proposed the vote of thanks.

The program ended with Shantimantra recited by the NSS Coordinator, Prof. Satyanarayan Acharya. All the Programme Officers of NSS as Dr. A. Chandulal, Dr. R. Chandrasekhar, Dr. PTG. Rangaramanujacharya, Dr. OGP KalyanSastry, Dr. D. Jyoti, Dr. Y. Vijayalaxmi, Dr. K. Leenachandra participated with their volunteers. The staff members of ICT lab cooperated for technical assistance.

द्विसप्ततितमः (७२) प्रजाराज्योत्सवः

द्विसप्ततितमे प्रजाराज्योत्सवे ध्वजारोहणं विधाय समान् सभ्यान् उद्बोधयन्तः मान्याः कुलपतयः

न कालमपेक्षते स्नेहः । Affection brooks not delay.

ध्वजारोहणकार्यक्रमे समवेतः शिक्षकशिक्षकसहयोगिकर्मकरच्छात्रस्तोमः

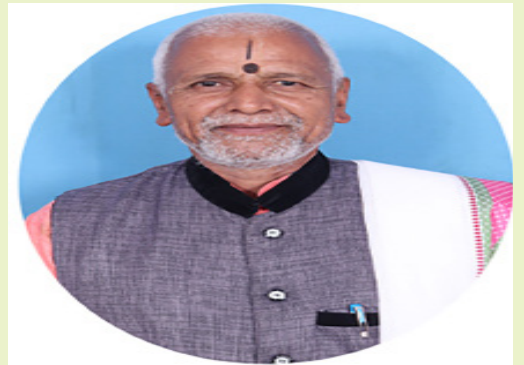
प्रतिवर्षमिव ऐषमोऽपि द्विसप्ततितमः प्रजाराज्योत्सवः विश्वविद्यालयस्य एस्. बी. रघुनाथाचार्यमुक्ताकाशसभागृहे महता उत्साहेन समायोज्यत । मान्याः कुलपतयः आचार्याः वि. मुरलीधरशर्ममहोदयाः कार्यक्रमे समपस्थाय राष्ट्रध्वजस्य समारोहणमकार्षुः । सन्दर्भेऽस्मिन् विश्वविद्यालयस्य कुलसचिवाः संकायप्रमुखाः आचार्याः उपाचार्याः सहाचार्याः अधिकारिणः शिक्षकेतरसहयोगिनः छात्राश्च कार्यक्रमे अमुष्मिन् समुपस्थिता आसन् । विश्वविद्यालयस्य छात्राः देशभक्तिगीतम् अगायन् । मान्याः कुलपतयः स्वकीयभाषणे विश्वविद्यालयस्य शैक्षणिकभौतिकप्रगतिम् अग्रिमकार्याणि च उदबोधयन् ।

विभिन्नपदेषु विराजमानाः अस्माकं विश्वविद्यालयस्य आचार्याः

Prof. K.E. Devanathan

Appointed as Vice Chancellor of Karnataka
Sanskrit University, Bengaluru

Prof. Narasimhacharya Purohit

Nominated as Dean, Faculty of Darshanas,
NSU, Tirupati

कोरोनामहामरीसंकष्टेऽपि शैक्षिककार्यक्रमान् अत्यजन्त्यः विविधशिक्षणसंस्थाः अन्तर्जालीयमाध्यमेन नैकान् राष्ट्रियान्तराष्ट्रियसंगोष्ठीपरिसंवादकार्यशालावाक्यार्थसदृशान् कार्यक्रमान् समायोजयन् । तत्र अस्माकं विश्वविद्यालयस्य आचार्या उपाचार्याः सहाचार्याश्च सक्रियं भागमूढ्वा विविधविषयेषु ज्ञानपूर्णव्याख्यानान्यदुः ।

संस्कृतभारती
आन्ध्रप्रदेशः
व्याख्यानमाला

विषयः
अद्वैतवेदान्तदर्शनम्

25-05-2020
सायं 5.30 तः 6.30

प्रो. एम्. एल्. नरसिंहमूर्तिः
कुलपतिवारः, दर्शनसहकायप्रमुखः,
आचार्यः, अद्वैतवेदान्तविभागः,
राष्ट्रीयसंस्कृतविश्वविद्यालयः, तिरुपति:

facebook.com/sanskritabharatiandhrapradesh

संस्कृतभारती
आन्ध्रप्रदेशः
व्याख्यानमाला

विषयः
शिशुपालवधमहाकाव्यम्

18-05-2020
सायं 5.30 तः 6.30

प्रो. गुल्लपल्लि श्रीरामकृष्णमूर्तिः
आचार्यः, साहित्यविभागः,
सहकायप्रमुखः, साहित्य-संस्कृतिसहकायः,
निदेशकः, आगद्विद्याकेन्द्रम् (DDE)
राष्ट्रीयसंस्कृतविश्वविद्यालयः, तिरुपति:

facebook.com/sanskritabharatiandhrapradesh

संस्कृतभारती
आन्ध्रप्रदेशः
व्याख्यानमाला

विषयः
सांख्यदर्शनम्

17-05-2020
सायं 5.30 तः 6.30

प्रो. ओरुगण्टि श्रीरामलालशर्मा
आचार्यः, व्यापकविभागः,
राष्ट्रीयसंस्कृतविश्वविद्यालयः, तिरुपति:

facebook.com/sanskritabharatiandhrapradesh

संस्कृतभारती
आन्ध्रप्रदेशः
व्याख्यानमाला

विषयः
वैशेषिकदर्शनम्

20-05-2020
सायं 5.30 तः 6.30

प्रो. क. ई. देवनाथन्,
कुलपतिवारः,
श्रीवेङ्कटेश्वरवेदविश्वविद्यालयः, तिरुपति:
सहकायप्रमुखः, दर्शनसहायः,
आचार्यः, विज्ञानशास्त्रविभागः,
राष्ट्रीयसंस्कृतविश्वविद्यालयः, तिरुपति:

facebook.com/sanskritabharatiandhrapradesh

संस्कृतभारती
आन्ध्रप्रदेशः
व्याख्यानमाला

विषयः
ज्योतिषशास्त्रम्

19-05-2020
सायं 5.30 तः 6.30

प्रो. श्रीपादभट्टः
आचार्यः, ज्योतिषविभागः,
सङ्कायप्रमुखः, वेदवेदाङ्गसङ्कायः,
राष्ट्रीयसंस्कृतविश्वविद्यालयः, तिरुपति:

facebook.com/sanskritabharatiandhrapradesh

संस्कृतभारती
आन्ध्रप्रदेशः
व्याख्यानमाला

विषयः
छन्दशास्त्रम्

27-05-2020
सायं 5.30 तः 6.30

प्रो. राणी सदाशिवमूर्तिः
शैक्षिकसहकायप्रमुखः,
आचार्यः, विभागाध्यक्षः साहित्यविभागः,
राष्ट्रीयसंस्कृतविश्वविद्यालयः, तिरुपति:

facebook.com/sanskritabharatiandhrapradesh

संस्कृतभारती
आन्ध्रप्रदेशः
व्याख्यानमाला

विषयः
साहित्यशास्त्रम्

09-05-2020
सायं 5.30 तः 6.30

प्रो. चक्रवर्तिरङ्गनाथन्
आचार्यः, साहित्यविभागः,
राष्ट्रीयसंस्कृतविश्वविद्यालयः, तिरुपति:

facebook.com/sanskritabharatiandhrapradesh

संस्कृतभारती-उत्तरतमिळुनाडु
विद्यारविभागः
वाक्यसमारा-२
अर्धशतके विनयाभिररणम्
दिनांकः २४ मई २०२०
समयः ११-१२:३०
https://www.youtube.com/watch?v=Vineyashikharanam

24
MAY
2020
11-12:30pm

प्रकाश-
डा. चक्रवर्तिरङ्गनाथन्
आचार्यः
साहित्यविभागः
राष्ट्रीयसंस्कृतविश्वविद्यालयः, तिरुपति:

संस्कृतभारती
आन्ध्रप्रदेशः
व्याख्यानमाला

विषयः
तिरुवतम्

11-05-2020
सायं 5.30 तः 6.30

डा. शिवरामभट्टः
सहाचार्यः, अनुसन्धान-प्रकाशनविभागः,
राष्ट्रीयसंस्कृतविश्वविद्यालयः, तिरुपति:

facebook.com/sanskritabharatiandhrapradesh

संस्कृतभारती-उत्तरबङ्गः
वाल्मीकिजयन्तीमहोत्सवमुपलक्ष्य
विशिष्टव्याख्यानम्
दिनाङ्कः- ३१.१०.२०२०, समयः- अपराह्णे ४ वादन

**विषयः- "महर्षिवाल्मीकिः
समाजिकसमरसता च"**

महामहोपाध्यायः जी. एम्. आर्. कृष्णमूर्तिः
कुलसचिवः
राष्ट्रीयसंस्कृतविश्वविद्यालयः, तिरुपतिः
<https://www.facebook.com/sanskritabharatiub/>

LIVE

**संस्कृतभारती
आन्ध्रप्रदेशः
व्याख्यानमाला**

विषयः
योगदर्शनम्

facebook.com/
sanskritabharatiandhrapradesh

23-05-2020
सायं 5.30 तः 6.30

प्रो. कुप्पा विश्वनाथः
आचार्यः, न्यायविभागः,
राष्ट्रीयसंस्कृतविश्वविद्यालयः, तिरुपतिः

**भाषा दृष्टि से व्याकरण
अध्ययन का महत्व**

डॉ. पंकज कुमार व्यास
एसोसिएट प्रोफेसर, व्याकरण विभाग
राष्ट्रीय संस्कृत विश्वविद्यालय, तिरुपति

दिनांक - 27/07/2020 समय - सायं 06:00 बजे

www.fb.com/gyanbhuvins/ www.youtube.com/gyanbhumi

LIVE विशिष्टव्याख्यानम् LIVE

विषयः - "ग्रहाणां बलनिर्धारणम्"
"संस्कृतशौर्यम्" इति फेसबुकगणे Live
दिनांकः-26/06/2020, समयः-12:00PM

प्रो. ए.श्रीपाद भट्टः
वेदवेदाङ्गसङ्कायप्रमुखः,
आचार्य-ज्योतिषविभागः,
राष्ट्रीयसंस्कृतविश्वविद्यालयः,
तिरुपतिः

संयोजकः- डॉ. राजकुमारः (संस्कृतशौर्यम्)

यागमाहात्म्यम्

डॉ.निरञ्जन मिश्र
विभागाध्यक्षः, वैदिकशास्त्रम्
राष्ट्रीय संस्कृत विश्वविद्यालय, तिरुपति

DATE - 21/07/2020 TIME - 06:00 P.M

www.fb.com/gyanbhumi/ www.youtube.com/gyanbhumi

संस्कृतपरिषद्
केन्द्रीयसंस्कृतविश्वविद्यालयस्य अनुक्रमेण सहाय्यमानः अद्वैतशोधसंस्थानम्
उत्सवनिधि विश्वविद्यालयः, हैदराबाद

षड्विंशद्व्याख्यानमाला

द्वितीयं पुष्पम्

व्याख्याता - डा. निरञ्जनमिश्रः
विषयः - अष्टाहोरात्रे लीङ्गिकन्यायकारः वैदिकशास्त्रम्

दिनांकः - 10.06.2020
समयः - पूर्वाह्णे 11.00 वादनः 12.00 वादनः पर्यन्तम्
सर्वेभ्यः हार्दं स्वागतम्

आह्वानतः - आचार्यः के. नीलकण्ठम्, निदेशकः, संस्कृतपरिषद्

713 783 7877
Password : sanskrit

For more details contact
Dr. V.Sabrahmanyam (9848094890)

**संस्कृतभारती
आन्ध्रप्रदेशः
व्याख्यानमाला**

विषयः
व्याकरणाध्ययनप्रयोजनानि

डा. म. ग. नन्दनभट्टः
सहायकाचार्यः, अनुवादविभागः,
राष्ट्रीयसंस्कृतविश्वविद्यालयः, तिरुपतिः।
प्रान्तसहमन्त्री, संस्कृतभारती, ओ.प्र।

facebook.com/
sanskritabharatiandhrapradesh

14-05-2020
सायं 5.30 तः 6.30

संस्कृतपरिषद्
केन्द्रीयसंस्कृतविश्वविद्यालयस्य अनुक्रमेण सहाय्यमानः अद्वैतशोधसंस्थानम्
उत्सवनिधि विश्वविद्यालयः, हैदराबाद

षड्विंशद्व्याख्यानमाला

तृतीयं पुष्पम्

व्याख्याता - डा. कृष्णकुमारभार्गवः
विषयः - यास्तुदासो भूषणसिद्धान्तः

दिनांकः - 29.06.2020
समयः - पूर्वाह्णे 11.00 वादनः 12.00 वादनः पर्यन्तम्
सर्वेभ्यः हार्दं स्वागतम्

आह्वानतः - आचार्यः के. नीलकण्ठम्, निदेशकः, संस्कृतपरिषद्

Personal Meeting Room No -
572168656

For more details contact
Dr. V.Sabrahmanyam (9848094890)

संस्कृतभारती, उत्कलः
अद्यतनव्याख्यानम्
वैदिकदेवताचिन्तनम्

27/जून 2020
11 A.M

डॉ.निरञ्जनमिश्रः
अध्यक्षः, वेदभाष्यविभागः
राष्ट्रीयसंस्कृतविश्वविद्यालयः, तिरुपतिः
संस्थापकः गुरुकुलवेदपाठशाला, पुरी

दिवसत्रयात्मिका कार्यशाला
"वेणीसंहारः"
Three Days Workshop on "Venisamhara"

Organised by
The Department of Sahitya
Sitaram Vedic Adarsha Sanskrit Mahavidyalaya,
Kolkata, 700035

Date : 01.07.2020 to 03.07.2020
Time - 4.00 P.M. to 5 P.M.

Topics to be discussed
Natakakasanam (नेटकसनम्)
Nayakavimarsah (नयकविमर्शः)
Rasavimarsah (रसविमर्शः)
Panchasandhivimarsah (पञ्चसंधिविमर्शः)
Visayavastuvimarsah (विशयवस्तुविमर्शः)
Chhandolankaravimarsah (छन्दोलङ्कारविमर्शः)
Prashnottaran (प्रश्नोत्तरम्)

Principal
Prof. Somesh Kumar Mishra
SSVASM, Kolkata
West Bengal

Co-ordinator
Dr. Buddhewar Sarangi
Associate Professor
Dept. of Sahitya, SSVASM,
Kolkata, W.B.

Resource Person
Dr. Somanath Dash
Assistant Professor
N.S.U., Tirupati, A.P.

<https://meet.google.com/xp-pwri-jqv>

संस्कृतपरिषद्
केन्द्रीयसंस्कृतविश्वविद्यालयस्य अनुक्रमेण सहाय्यमानः अद्वैतशोधसंस्थानम्
उत्सवनिधि विश्वविद्यालयः, हैदराबाद

षड्विंशद्व्याख्यानमाला

चतुर्थं पुष्पम्

व्याख्याता - डा. नन्दनभट्टः
विषयः - संस्कृतम् अनुवादः

दिनांकः - 11.06.2020
समयः - पूर्वाह्णे 11.00 वादनः 12.00 वादनः पर्यन्तम्
सर्वेभ्यः हार्दं स्वागतम्

आह्वानतः - आचार्यः के. नीलकण्ठम्, निदेशकः, संस्कृतपरिषद्

713 783 7877
Password : sanskrit

For more details contact
Dr. V.Sabrahmanyam (9848094890)

इत्थं विविधानुष्ठानैः आयोजितेषु
संगोष्ठ्यादिषु शैक्षिककार्यक्रमेषु
अस्माकं विश्वविद्यालयस्य
अध्यापकाः अन्तर्जालमाध्यमेन
स्वकीयज्ञानगङ्गां प्रावाहयन् ।

सेवानिवृत्ता आचार्याः

राष्ट्रीयसंस्कृतविश्वविद्यालये साहित्यविभागस्य
आचार्याः विविधशास्त्रपारंगताः सम्प्रति
वैदिकविश्वविद्यालयस्य कुलपतयः मान्याः
आचार्याः सन्निधानं सुदर्शनशर्ममहोदयाः
२०२० सप्टेम्बर्मासे सेवानिवृत्ताः ।

राष्ट्रीयसंस्कृतविश्वविद्यालये आङ्ग्लभाषायाः आचार्याः वि.
सुजातामहोदयाः २०२० सप्टेम्बर्-मासे स्वकीयसुदीर्घसेवातः
निवृत्ताः । ताः सम्मानयन्तः मान्याः कुलपतयः
शैक्षिकसंकायप्रमुखाः, आङ्ग्लविभागाध्यक्षाश्च ।

राष्ट्रीयसंस्कृतविश्वविद्यालये उपकुलसचिवाः
प्रभारिवित्ताधिकारित्वेन कार्यं कुर्वाणाः
श्रीशिवशंकररेड्डिमहोदयाः २०२० सप्टेम्बर्-
मासे सेवानिवृत्ताः ।

राष्ट्रीयसंस्कृतविश्वविद्यालये वेदान्तविभागस्य
आचार्याः पुरन्दररेड्डिमहोदयाः २०२०
डिसेम्बर्-मासे सेवानिवृत्ताः ।

Advanced Pedagogies : Active Learning and Digital Tools Three Day Training Program

As per the directions from Higher Officials towards using technology to improve education, governance and upgrading administrative systems, thereby making a large-scale impact on the quality of education and in day to day teaching & learning activities as a part of digitalization, millions of teachers and students are using digital tools which makes them ahead in their careers. In continuation with the existing methodologies new efforts must be made to develop the capacities of teachers and learners to make effective use of appropriate technologies for learning. With use of ICT and its applications one can have a much larger impact by improving skills and the overall education ecosystem. In this regard ICTRC Lab conducted a Training programme on “ Advanced Pedagogies : Active Learning and Digital Tools ” for Teaching and Non-Teaching Staff tentatively between 18/11/2020 to 20/11/2020. Online class held on Google Meet held and practicals will be at ICTRC lab, curriculum is enclosed herewith.

ICTRC created Gsuite/Microsoft Teams accounts for all Faculty members to facilitate all faculty members to use many video conferencing tools, Google Docs, Slides, Sheets, Drive, Google Calendar, Google Meet, Google Classroom, Google Forms, Google Keep, Google Sites and others. All the faculty had participated and shown keen interest in learning the digital skills and inclined towards adapting the skills in day to day teaching activities.

Hon'ble Vice Chancellor, Registrar, Deans, respective Heads of Departments and faculty members have participated in the sessions. ICTRC Incharge, System Analyst, Technical Officer and ICT advisory committee members have coordinated the training sessions in ICTRC Lab and Education ICT lab.

Training sessions under the supervision of ICTRC I/c Dr. B Chandrasekharam held by Shri MVR Purna Kumar, Technical Officer, NSU Tirupati and practical session by Dr. K Sujani, System Analyst and Shri Sethuram V, ICTRC Advisory Committee.

Curriculum of the training program

- A. Collaborate Anywhere
1. Docs: All your documents, editable and shareable.
  2. Slides: Presentations you can create.
  3. Sheets: Smart spreadsheets you can work on from anywhere.
  4. Drive: A safe place to keep, access, and share your files
Co-edit documents, spreadsheets, presentations in real time
- B. Communicate Your Way
1. Gmail: Get more done with email by Google
  2. Google Meet: Secure video meetings/online classes for teams
  3. Chat : Google Chat allows you to securely message with your team
Connect with your classroom with email, chat & video
- C. Manage your Classroom Simply
1. Classroom: Online classroom where teachers and students can interact and conduct classes
  2. Forms: Collect and organize information big and small with Google Forms
- Create Classes, make assignments, give quizzes and save time grading
- D. Organize your tasks
1. Keep: Save your thoughts as notes, lists, and voice memos from anywhere.
  2. Calendar: Organize your schedule and share events with University people

ONLINE Teaching resources, attendance etc.

Use Google Drive to store and access documents anywhere, anytime.

Manage students, devices and security

Search, Find, Replace

Grammar and Spelling suggestions improve language usage

Google Translate

Google Contacts

Youtube

Google Sites - Workshops, Conferences etc.,

Digital Skills for FUTURE

Training in Microsoft Teams/Google Gsuite will be given with both Theory, online classes and practicals in ICTRC Lab.

Tasks to do as a part of PRACTICALS in the LAB

1. Login to G Suite account with provided Email ID and PASSWORD
2. List all the applications of Gsuite for Education
3. Sharing a folder to other faculty in Google Drive
4. Creating a Google Classroom and adding another teacher
5. Adding students through invitation code and sending invitation link
6. Creating assignments to students
7. Creating quiz and scheduling to students
8. Taking feedback from through Google Forms
9. Writing an leave letter application in Google Docs
10. Conducting Video Conference through Google Meet at the scheduled time with the scheduled list of participants
11. Scheduling an event/meeting in Google Calendar and attending that in Google Meet
12. Conducting Video Conference through Google Meet at the scheduled time with the scheduled list of participants
13. Creating a PPT of words in sanskrit with their pictorial representation in Google Sheets and sharing it with screen sharing option
14. Creating OWN website of the respected faculty through GOOGLE sites
15. Using Google Translate to convert a few sentences from english to hindi and sanskrit to english.

प्रशिक्षणकार्यक्रमे प्रशिक्षणार्थिनः अध्यापकान् बोधयन्ती डा. के. सुजनीमहोदया

ज्यौतिषविभागस्य व्याख्यानमाला:

तिरुपतिस्थराष्ट्रीयसंस्कृतविश्वविद्यालयस्य ज्यौतिषवास्तुविभागद्वारा प्रतिसप्ताहं सोमवासरे सायं 4:00 बजे एका विशिष्टव्याख्यानमाला समायोज्यते। इयं व्याख्यानमाला विभागाध्यक्षाणां विभागस्य वरिष्ठाचार्याणां च मार्गनिर्देशने तथा सहायकाचार्याणां समन्वये आयोज्यमाना वर्तते। इयं व्याख्यानमाला अन्तर्जालीयमाध्यमेन संस्कृतसमसामयिकविषयानाधृत्य प्रवर्तते। अस्मिन् व्याख्यानमालाकार्यक्रमे देशाविदेशानां मूर्धन्यविद्वांसः स्वज्ञानभण्डारेण सर्वान् सन्तोषयन्ति।

 <p>राष्ट्रीयसंस्कृतविश्वविद्यालयः, तिरुपतिः</p> <p>ज्यौतिषविभागः-वास्तुविभागश्च</p> <p>द्वादश-व्याख्यानम्</p> <p>दिनाङ्कः -02-11-2020, समयः -सायं 4-00 वादने, दिवसः- सोमवासरः</p> <p>Topic(sub) - "Top ten Sanskrit passages in Ancient Mathematics".</p> <div style="display: flex; justify-content: space-around;"> <div style="text-align: center;"> <p>President Prof. Radhakant Thakur Head Dept. of Jyotisha & Vastu</p> </div> <div style="text-align: center;"> <p>Guest of Honour and Key Note Speaker- Prof. V. Kannan Former Pro Vice Chancellor University of Hyderabad</p> </div> <div style="text-align: center;"> <p>Chief Guest Prof. V. Muralidhar Sharma Vice Chancellor National Sanskrit University Tirupati.</p> </div> </div> <p>Google Meet Meeting Link - https://meet.google.com/ptz-gkye-gmc</p>	 <p>राष्ट्रीयसंस्कृतविश्वविद्यालयः, तिरुपतिः</p> <p>ज्यौतिषविभागः-वास्तुविभागश्च</p> <p>अष्टादश-व्याख्यानम्</p> <p>दिनाङ्कः -28-12-2020, समयः -सायं 4-00 वादने, दिवसः- सोमवासरः</p> <p>विषयः - "देशे देशे प्रसरति मुदा माधुरी संस्कृतस्य"</p> <div style="display: flex; justify-content: space-around;"> <div style="text-align: center;"> <p>President Prof. Radhakant Thakur Head Dept. of Jyotisha & Vastu</p> </div> <div style="text-align: center;"> <p>Key Note Speaker & Guest of Honour- Dr. K.N.Padmakumar Sanskrit Bharati Organising Secretary North America & Faculty Adviser Hindu University of America.</p> </div> <div style="text-align: center;"> <p>Chief Guest- Shri Shrish Deopujari All India General Secretary Sanskrit Bharati India.</p> </div> </div> <p>Google Meet Meeting Link - https://meet.google.com/vvq-soxy-fsz</p>
---	--

राष्ट्रीयसंस्कृतविश्वविद्यालयः, तिरुपतिः

ज्यौतिषविभागः-वास्तुविभागश्च

एकविंशतितमं व्याख्यानम्

दिनाङ्कः -18-01-2020, समयः -सायं 4-00 वादने, दिवसः- सोमवासरः

विषयः - "Contribution of Kerala to Astronomy & Mathematics."

President
Prof. Radha Kanti Thakur
Head
Dept. of Jyotisha & Vastu

Chief Guest
Prof. Ram chandra Pandey
Former Dean
Sanskrit Vidya Dharma Vigyan
Sankaya.
Banaras Hindu University, Varanasi

Guest of Honour & Keynote speaker
Dr. E.Sreedharan
Professor (Rtd.)
Sri Sankaracharya Sanskrit
University kalady, Kerala

Google Meet Meeting Link - <https://meet.google.com/vvq-soxy-fsz>

देशविदेशेषु प्रतिष्ठापितप्रतिष्ठाः नैके विद्वांसः अस्मिन् व्याख्यानकार्यक्रमे स्वकीयानि संशोधनपूर्णानि समसामयिकानि विविधविषयोपेतानि व्याख्यानान्यदुः । एतैः व्याख्यानैः सामान्यजनाः संस्कृतानुरागिणः छात्राः अध्यापकाश्च लाभान्विता वर्तन्ते । प्रतिसप्ताहं सोमवासरे इयं व्याख्यानमाला सन्ततं प्रचलति ।

संस्कृतविषये गान्धिमहोदयः

दिनाङ्कः - ०२.१०.२०२०

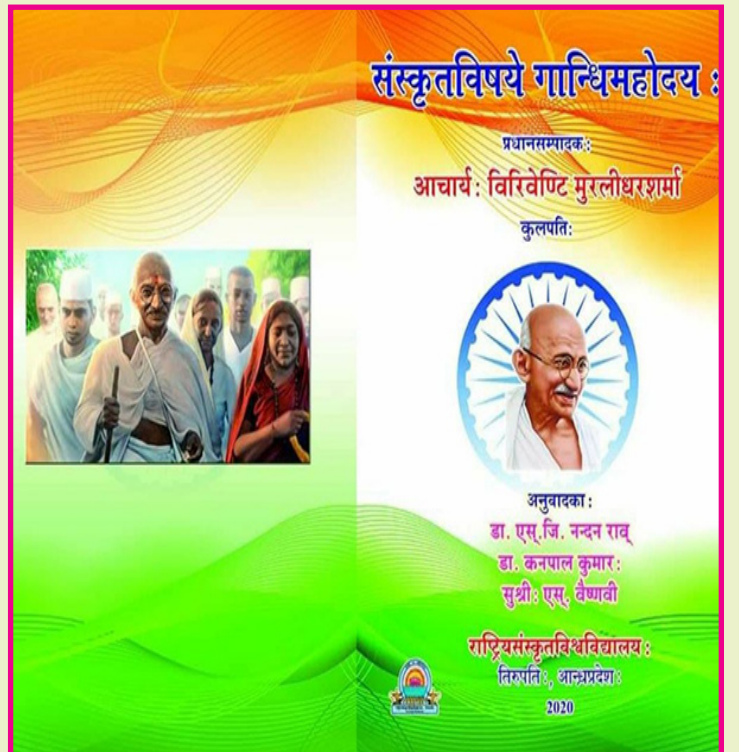
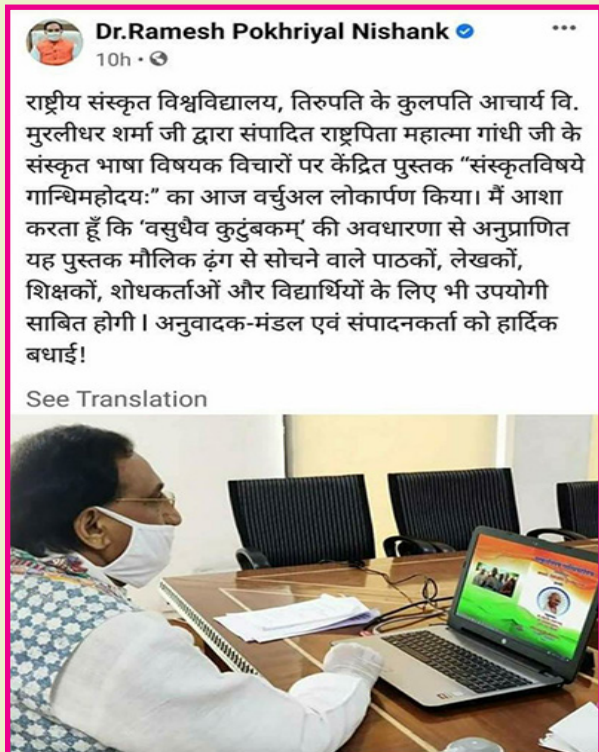
राष्ट्रीयसंस्कृतविश्वविद्यालयस्य अनुवादविभागेन अनूदितस्य "संस्कृतविषये गान्धिमहोदयः" इति पुस्तकस्य सद्यस्कं विमोचनं ०२.१०.२०२० दिनाङ्के भारतसर्वकारस्य शिक्षामन्त्रिणां श्रीमतां मान्यानां डा.

रमेशपोखरियाल"निशङ्क"महोदयानां करकमलाभ्यां समजनि । अस्मिन् सन्दर्भे विश्वविद्यालयस्य मान्याः कुलपतयः आचार्याः वि. मुरलीधरशर्ममहोदयाः अनुवादविभागस्य अध्यापकौ डा. नन्दनरावमहोदयः डा. कुमारः सुश्रीः एस्. वैष्णवी च समुपस्थिता आसन् । संस्कृतविषये महात्मगान्धिमहोदयस्य विचाराः नैकासु भाषासु अनूदिताः ।

परं संस्कृते एतावता अनुवादः न जातः । परं कुलपतीनां संकल्पमनुसृत्य अनुवादविभागप्राध्यापकैः एतस्य अनुवादकार्यं यशस्वितया सम्पाद्य गान्धिजयन्तीदिने माननीयानां शिक्षामन्त्रिणां

करकमलाभ्याम् अन्तर्जालमाध्यमेन अस्य अनूदितग्रन्थस्य लोकाय समर्पणकार्यं कृतमिति विश्वविद्यालयस्य गौरवास्पदविषयोऽयम् ।

వివిధకార్యక్రమాణాం వృత్తపరిస్పంద:

NATION WORLD STATES CITIES BUSINESS SPORT GOOD NEWS MOVIES GALLERIES
STOCK MARKET BSE 50405.32 -440.76(-0.87%) NSE 14938.10

Home > States > Andhra Pradesh

Tirupati's 'National Sanskrit University' online courses evoke positive response from students

As many as 414 students from India and abroad have evinced interest in pursuing the NSU online courses so far.

Sanskrit University to offer several diploma and certificate programmes

Continued from Page 1

Around 3,000 candidates, including those from the UK, USA, Singapore, Australia, Abu Dhabi, Sri Lanka and other countries, pursued the courses. Responding to an appeal by the candidates to continue the online courses, the NSU has come up with 22 certificate programmes of three months duration.

As many as 1,927 candidates enrolled themselves for the certificate courses held from June to August. The candidates who pursued the courses, include IT professionals, Chartered Accountants, judicial and administrative staff. The NSU also conducted a special programme Bala Gokulam of one month duration in July for high school students. In all, 94 students

from 14 countries attended the programme.

"We are going to introduce certificate programmes in Sanskrit Vinodah, Research Methodology in Sanskrit Education, Yoga and Stress Management and Indian Mathematics this academic year. Students and people from different professions can pursue the courses," said NSU Vice-Chancellor V.Muralidhara Sarma.

The university will offer study material to students in the form of PPTs. The content for the certificate programmes will be provided to students free of cost.

NSU courses
The National Sanskrit University (NSU) has invited applications from students for various diploma and certificate programmes for the academic year 2020-21.

They include Advanced Diploma Programme in Sanskrit Satiya (one year), Diploma Programme in Functional Sanskrit (one year), Diploma Programme in Vyakarana Shastra Pravesh (one year), Certificate Programme in Karaka (6 months), Certificate Programme in Vyakarana Shastra Pravasha (6 months), Certificate Programme in Functional Sanskrit (6 months), Certificate Programme in Functional Jyotisha (6 months), Certificate Programme in Vaastu (6 months), Certificate Programme in Nyaya (6 months), Certificate Programme in Traditional Kriya Yoga (6 months) and Certificate Programme in Manodharma Sangeetham (6 months).

సంస్కృత విశ్వవిద్యాలయంలో ఆన్లైన్ కోర్సులు

విశ్వవిద్యాలయం నుండి విద్యార్థులకు వివిధ కోర్సులను ఆన్లైన్ పద్ధతిలో అందించడం ప్రారంభించింది. ఈ కోర్సులకు విద్యార్థులు ఆన్లైన్ పద్ధతిలో దరఖాస్తు చేసుకోవచ్చు.

విశ్వవిద్యాలయం నుండి విద్యార్థులకు వివిధ కోర్సులను ఆన్లైన్ పద్ధతిలో అందించడం ప్రారంభించింది.

విశ్వవిద్యాలయం నుండి విద్యార్థులకు వివిధ కోర్సులను ఆన్లైన్ పద్ధతిలో అందించడం ప్రారంభించింది. ఈ కోర్సులకు విద్యార్థులు ఆన్లైన్ పద్ధతిలో దరఖాస్తు చేసుకోవచ్చు.

విశ్వవిద్యాలయం నుండి విద్యార్థులకు వివిధ కోర్సులను ఆన్లైన్ పద్ధతిలో అందించడం ప్రారంభించింది. ఈ కోర్సులకు విద్యార్థులు ఆన్లైన్ పద్ధతిలో దరఖాస్తు చేసుకోవచ్చు.

విద్యావీరం ఇండోర్ స్టూడియంలో శ్రీరమ ప్రారంభం

విద్యావీరం ఇండోర్ స్టూడియంలో శ్రీరమ ప్రారంభం. విద్యావీరం ఇండోర్ స్టూడియంలో శ్రీరమ ప్రారంభం. విద్యావీరం ఇండోర్ స్టూడియంలో శ్రీరమ ప్రారంభం.

శారీరక, మానసిక దృఢత్వానికి శ్రీరమ

యాగవల్క్యే శాస్త్రం: శారీరక, మానసిక దృఢత్వానికి శ్రీరమ ఎం తగానే ఉపనిషత్తులను ఆధారంగా చేసుకుని విద్యార్థులకు ఉపనిషత్తులను వివరించడం ప్రారంభించింది. ఈ కోర్సులకు విద్యార్థులు ఆన్లైన్ పద్ధతిలో దరఖాస్తు చేసుకోవచ్చు.

ఆన్లైన్లో సర్టిఫికేట్, డిప్లొమా కోర్సులు

విద్యావీరం వీన్ మురళీధరశర్మ వెల్లడి

విద్యావీరం వీన్ మురళీధరశర్మ వెల్లడి. విద్యావీరం వీన్ మురళీధరశర్మ వెల్లడి. విద్యావీరం వీన్ మురళీధరశర్మ వెల్లడి.

శ్రోమణిపరివార:

సంరక్షక:
ఆచార్య: వి.మరళీధరశర్మా
కులపతి:

ప్రకాశక:
కమాండర్ చ. వెంకటేశ్వర: (నివృత్త):
కులసచివ:

సम्పాదక:
డా. శివరామభద్ర:

Dear Readers, Your suggestions are solicited to improve the quality of Semushi. Please send your views or feedback to this mail- nsushemushi@gmail.com

న విచారమర్హంతి గురుశాసనాని । The order of elders are beyond contention.